

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd



Diplomová práce

Vývoj místní samosprávy v městské části Praha 13

Filip Pastrňák

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Filip Pastrňák

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Vývoj místní samosprávy v městské části Praha 13

Název anglicky

The Development of Local Government in the Municipality of Prague 13

Cíle práce

Cíl práce spočívá ve zjištění faktorů ovlivňujících charakter politického rozhodování orgánů místní samosprávy v MČ Praha 13. Dílčími cíli práce bude v rámci zvoleného tématu: 1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele městské části a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy. 2. Identifikovat aktéry politického procesu (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.) a analyzovat jejich vzájemné vztahy. 3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy na základě analýzy vývoje lokálního stranického systému a komparace výsledků komunálních voleb od roku 1994 do roku 2014.

Metodika

Při vypracovávání práce bude využit výzkumný přístup, jenž zohledňuje odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých kategorií. Práce bude mít charakter případové studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy, především komparace.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 str.

Klíčová slova

Praha 13, místní samospráva, komunální volby, volební strany, lokální stranický systém, komunální koalice.

Doporučené zdroje informací

- Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4.
- Balík, S. Modely exekutivních koalic na komunální úrovni. In Evropeizace. Nové téma politologického výzkumu. Eds.: Dančák, B.; Fiala, P.; Hloušek, V. Brno: Mezinárodní politologický ústav Masarykovy university v Brně, 2005, ISBN 80-210-3865 9.
- Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5.
- Čmejrek, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008, ISBN 978-80-87197-00-4.
- Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80 101.
- Jüptner, P. Konfrontace teorie koalic s lokální politikou. In Koalice a koaliční vztahy. Ed.: Cabada, L. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-7380-004-7.

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Václav Bubeníček, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2014

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 13. 11. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 28. 03. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Vývoj místní samosprávy v městské části Praha 13" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.3.2016

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucímu práce Ing. Václavu Bubeníčkoví, Ph.D. za jeho věcné rady, připomínky k obsahu a také formě dané práce. Dále bych chtěl poděkovat zástupcům jednotlivých politických stran za jejich čas a ochotu zodpovědět otázky týkající se diplomové práce.

Vývoj místní samosprávy v městské části Praha 13

Souhrn

Práce se zabývá samosprávou Městské části Praha 13. První část popisuje obec a městskou část společně s jejich pravomocemi a také orgány městské části. Dále se zabývá problematikou voleb, volebních systémů, volebního práva a procesem tvorby koalic včetně případných konfliktů uvnitř koalic. Hlavní část práce pak charakterizuje historii a dnešní podobu Městské části Praha 13. Jsou zde popsány socioekonomické a demografické faktory, které se mohou podílet na vývoji lokální politické scény. Obsahuje také vývoj od prvních konaných voleb do zastupitelstva této městské části. Pro volby konané od roku 2010 jsou také popsány volební programy, se kterými strany vstupovaly do voleb. Na základě dostupných výsledků voleb jsou popsána povolební jednání a proces tvorby koalice. V poslední části je popsáno plnění programového prohlášení, fungování místní koalice během funkčního období, porovnání s výsledky voleb do Zastupitelstva Hlavního města Prahy a také volbami do Poslanecké sněmovny. Jsou zde také popsány některé faktory, které mohou ovlivnit lokální politickou scénu v návaznosti na vyšší formy voleb.

Klíčová slova: Praha 13, místní samospráva, komunální volby, volební strany, lokální stranický systém, komunální koalice.

The Development of Local Government in the Municipality of Prague 13

Summary

The thesis deals with the local government in district of Prague 13. The first parts describes the community and district with their competences and authorities of the district. It also deals with the issue of elections, electoral systems, electoral law and the process of creation of coalitions with possible conflicts in coalitions. The main part characterizes the history of Prague 13 and describes Prague 13 in these days. It also describes the socioeconomic and demographic factors which may affect local politic. Then It includes the evolution of the elections to the district councils and election programs of political parties before the elections in 2010. Mainly It's focussed on election from 2010. Based on the results of the election it describes the process of creation coalition. last section describes the implementation of the policy statement, working of local coalition during the election period and prediction of future election to the local council.

Keywords: Prague 13, local government, municipal elections, political parties, local party system, community coalitions.

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	14
3.1 Vymezení pojmu městská část a obec.....	14
3.2 Orgány obce	14
3.2.1 Zastupitelstvo.....	14
3.2.1.1 Hlasování v zastupitelstvu	16
3.2.2 Rada obce.....	16
3.2.3 Starosta MČ a Obce	17
3.2.4 Obecní a městský úřad.....	17
3.2.5 Tajemník obecního a městského úřadu.....	17
3.2.6 Výbory a komise	17
3.3 Volby.....	18
3.3.1 Volební právo	18
3.3.2 Účastníci voleb	19
3.3.3 Volební kampaň.....	20
3.3.4 Volby do poslanecké sněmovny	21
3.3.5 Volby do senátu	21
3.3.6 Volby do zastupitelstva městské části	22
3.4 Volební systémy.....	23
3.5 Charakteristické znaky volebního systému.....	24
3.5.1 Volební klausule	24
3.5.2 Volební formule.....	24
3.5.3 D'Hondtova metoda.....	25
3.6 Volební chování	26
3.6.1 Stranická identifikace	26
3.6.2 Model racionálního výběru	26
3.6.3 Strukturální model	27
3.7 Nezávislí kandidáti.....	27
3.8 Koalice	28
3.8.1 Legislativní a exekutivní forma koalic	28
3.8.2 Typy koalic + Jednobarevná vláda	28
3.8.3 Jednobarevná exekutiva.....	29

3.8.4	Velké koalice	30
3.8.5	Všestranická koalice	31
3.8.6	Formování koalic v prostředí komunální politiky	32
3.8.7	Typy systémů a formy koalic.....	33
3.8.7.1	Nejmenší obce	33
3.8.7.2	Obce menší střední velikosti	33
3.8.7.3	Obce větší střední velikosti	33
3.8.7.4	Největší obce	34
3.9	Konflikty v koalicích.....	34
3.9.1	Řešení konfliktů.....	34
3.10	Politická participace občanů	35
3.10.1	Účast ve volbách.....	35
3.10.2	Generační hledisko v politické participaci.....	35
4	Charakteristické znaky MČ Praha 13	37
4.1	Historie MČ Praha 13 + Novodobá historie.....	37
4.2	Městská část Praha 13	38
4.3	Občané.....	38
4.4	Občanská vybavenost.....	41
4.4.1	Školství	42
4.4.2	Doprava.....	42
4.4.3	Zdravotnictví.....	43
4.4.4	Bezpečnost	43
4.4.5	Informovanost občanů	43
4.4.6	Soukromá sféra Prahy 13	44
5	Politická scéna na MČ Praha 13	46
5.1	Komunální volby 1994.....	46
5.2	Komunální volby 1998.....	47
5.3	Komunální volby 2002.....	48
5.4	Komunální volby 2006.....	49
5.5	Komunální volby 2010.....	50
5.5.1	Volební programy pro období 2010.....	52
5.5.1.1	Občanská demokratická strana (ODS)	52
5.5.1.2	Česká strana sociálně demokratická (ČSSD)	53
5.5.1.3	Tradice, Odpovědnost, Prosperita 09 (TOP 09)	54
5.5.2	Volební výsledky	55
5.5.3	Povolební jednání	57
5.5.4	Proces formování koalice.....	57

5.5.5	Funkční období 2010 – 2014	59
5.6	Komunální volby 2014.....	60
5.6.1	Volební programy	62
5.6.1.1	Volební program ČSSD.....	62
5.6.1.2	Volební program TOP 09	64
5.6.1.3	Volební program ANO 2011	65
5.6.1.4	Volební program ODS.....	66
5.6.2	Volební výsledky	67
5.6.3	Povolební jednání + koalice 2014.....	69
5.6.4	Programové prohlášení	69
5.6.5	Plnění programového prohlášení	70
5.6.6	Hodnocení koalice a opozice	71
5.7	Srovnání voleb	71
6	Závěr.....	74
7	Přílohy	80

1 Úvod

Proces rozhodování místní samosprávy na území Městské části Praha 13 je ovlivněn několika faktory, které můžou být rozděleny do dvou fází a také do dvou rovin. Do první fáze, která předchází volbám, řadíme veškeré aspekty, které mohou ovlivnit potencionálního voliče a jeho následné rozhodování komu předá svůj hlas. Na základě těchto faktorů vznikají určité výsledky voleb a po nich pak následuje postupná tvorba koalic. Za druhou část může být považován samotný průběh volebního období. Do této části je možné zařadit fungování vzniklé koalice včetně plnění stanoveného plánu. Celý proces voleb, tvorby koalic a celého volebního období tak funguje v pravidelně se opakujícím cyklu. Při dělení na roviny, je potřeba faktory ovlivňující lokální politické dění rozdělit na vnitřní a vnější. Mezi vnitřní faktory je třeba řadit vše, co může ovlivnit politický proces pouze lokálně. Čili co je spojeno pouze s danou městskou částí a s lidmi, kteří na jejím území žijí. Mezi vnější faktory je poté možné zařadit vše, co bude mít vliv na lokální politiku, ale fakticky se do ní nebude řadit. Jedná se tak například o vývoj celorepublikového, případně regionálního politického dění.

Teoretická část popisuje samosprávu dané městské části včetně jejího porovnání s obcí. Jsou zde také představeny volby do obecního zastupitelstva a také zastupitelstva městské části společně se všemi náležitostmi, které k takovým volbám neodmyslitelně patří. Dále je zde popsána tvorba malých a velkých koalic, společně s častými konflikty, které koaliční vládnutí doprovází.

Pro vlastní práci jsou použity a do praxe aplikovány poznatky z teoretické části. Nejprve je charakterizována Městská část Praha 13 z hlediska socioekonomických a demografických údajů, které mají podstatný vliv na konání voleb do zastupitelstva městské části. Díky změnám, ke kterým v průběhu let na této městské části docházelo, jsou popsány volby od prvních konaných až po zatím poslední, které se konali v roce 2014. Samotné volby jsou poté detailně popsány od prvotní fáze, kterou jsou volební kampaně jednotlivých politických stran, přes politické strany účastníci se daných voleb, kandidáty na posty zastupitelů, volební programy a následné výsledky voleb. Konečná fáze poté popisuje povolební jednání včetně procesu tvorby komunálních koalic a ohlédnutí za fungováním celé koalice v daném funkčním období. Díky zajímavým změnám je také zmíněno srovnání obecních voleb z Prahy 13, s volbami do Zastupitelstva Hlavního města Prahy a také volbami do Poslanecké sněmovny.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této diplomové práce je popis samosprávy v Městské části Praha 13 včetně faktorů, které díky své přítomnosti mohou ovlivnit politické dění, dále je popsáno formování koalic v místní politice.

Tato diplomová práce navazuje na výzkum zpracovaný do bakalářské práce s názvem „Proces rozhodování místní samosprávy v Městské části Praha 13“ v roce 2013. Práce má dvě základní části. První z nich je teoretická část, která obsahuje vysvětlení a charakteristiku vymezených pojmů, které jsou potřeba k pochopení politického dění.

Druhou částí je praktická část, která obsahuje několik zásadních cílů. V této části je vymezena základní charakteristika MČ Praha 13 včetně socioekonomických a také demografických faktorů, které svou existencí také mohou ovlivnit do určité míry lokální politiku.

Poslední podstatnou částí diplomové práce je částečné představení situace na městské části již od prvních voleb konaných v roce 1994 a dále detailní analýza politické scény na Praze 13 od voleb konaných v roce 2010. K této analýze patří také identifikace aktérů, kteří v místní samosprávě působí, a účastnili se voleb do zastupitelstva. U těchto aktérů je cílem popsat jejich volební programy a vzájemné vztahy mezi těmito aktéry, které vedly k procesu jednání o případné koalici včetně její následující tvorby.

2.2 Metodika

Práce má formu případové studie, pro jejíž vypracování bude čerpáno převážně z literatury, která se obsahově vztahuje k volebnímu procesu formování koalic, stranickým systémům a také právním zákonům, které se vztahují k samosprávě. Samotná diplomová práce je poté založena primárně na studování dokumentů a jejich následným porovnáním s daty, které jsou dostupné od Českého statistického úřadu. Bližší informace, které se týkají Městské části Praha 13, budou čerpány z webových stránek, které spravuje tato městská část, dále z knihy, která obsahuje kompletní informace o této městské části a zároveň také z webových stránek ČSÚ. Budou také porovnány výsledky voleb do obecního zastupitelstva s volbami do Poslanecké sněmovny a zároveň také s volbami do Zastupitelstva hlavního města Prahy. Data potřebná pro analýzu výsledků těchto voleb

budou čerpána z webových stránek www.volby.cz, které také spravuje Český statistický úřad. Pro charakterizování procesu povolebních jednání a s tím spojenou tvorbu koalic budou využity anonymní rozhovory s aktéry místní samosprávy.

3 Teoretická východiska

3.1 Vymezení pojmu městská část a obec

Městská část Praha 13 se řídí zákonem č. 131/200 Sb., o hlavním městě Praze. Tento zákon je stejným způsobem závazný pro všechny městské části, které se na území na území Hlavního města Prahy nacházejí. Tento zákon představuje hlavní rozdíl mezi městskými částmi a ostatními obcemi. Obce se řídí na dle zákona č. 128/200 Sb., o obcích (obecní zřízení). Při podrobnějším porovnání obou těchto zákonů je možné nalézt značné množství rozdílů. Podle obecního zřízení *„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce; dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Obec spravuje své záležitosti samostatně (dále jen „samostatná působnost“).“* (Zákon č. 128/2000 Sb.).

Naproti tomu charakteristika městské části, kterou je možné nalézt v zákoně o hlavním městě Praze, má určité rozdílné vlastnosti. *„Hlavní město Praha se člení na městské části. Městské části v rozsahu stanoveném zákonem a Statutem vystupují v právních vztazích svým jménem a nesou odpovědnost z těchto vyplývající. Úkoly patřící do samosprávy městských částí (dále jen „samostatná působnost městských částí“) plní městské části v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem a Statutem hlavního města Prahy (dále jen „Statut“) a v rozsahu odpovídajícím potřebám městských částí.“* (zákon č. 131/2000 Sb.)

Z výše uvedeného textu jasně vyplývá, že pro Městskou část Praha 13 je zavazující status, který vydává hlavní město Praha ve formě vyhlášek.

3.2 Orgány obce

3.2.1 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo městské části a obce je považováno za základní orgán místní samosprávy. Počet členů zastupitelstva je stanoven poměrově na základě počtu obyvatel dané obce či městské části. V nejmenších obcích, které dosahují menšího počtu než 500 obyvatel, má zastupitelstvo počet členů v rozmezí 5 až 15. Je patrné, že s přibývajícím

počtem obyvatel tak narůstá i počet jejich volených zastupitelů. V případě největších obcí, které mají počet obyvatel vyšší než 150 000, je voleno do obecního zastupitelstva 35 až 55 členů. Městská část Praha 13 tak spadá do kategorie obcí od 50 000 do 150 000 obyvatel, které mají počet zastupitelů v rozmezí 25 až 45. (Čmejrek, 2008, str. 36)

Tabulka 1 – Počet členů zastupitelstva na základě počtu obyvatel

Počet obyvatel MČ	Počet členů zastupitelstva
Do 500	5 – 9
nad 500 do 3 000	7 – 15
nad 3 000 do 10 000	11 – 25
nad 10 000 do 30 000	15 – 25
nad 30 000 do 70 000	25 – 35
nad 70 000	35 – 45

Zdroj: Zákon č.131/2000 Sb. o hlavním městě Praze

Vznik mandátu voleného zastupitele se počíná v okamžik, kdy byl zvolen. Další možností vzniku mandátu zastupitele je ta, že se stane náhradníkem za svého předchůdce. Je zřejmé, že předchůdci tak musí jeho mandát zaniknout. Pro vznik nového mandátu je podstatné, aby nově zvolený zastupitel složil slib během svého prvního zastupitelstva, kterého je účastníkem. Znění slibu pro získání mandátu je „*Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu obce (města) a jejích (jeho) občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky.*“ (§69 zákona č. 128/2000 Sb.) Pro nově zvoleného zastupitele tak vznikají tři základní práva, iniciativy, interpelace a informace.

Tato práva dávají zastupiteli možnost předkládat návrhy k projednávání, vznášet připomínky, dotazy atd.

Zvolený zastupitel má dvě základní povinnosti. Aktivní účast a vyvarování se střetu zájmů.

Aktivní účastí je myšleno, že se zastupitel bude účastnit nejen zasedání zastupitelstva, ale také zasedání dalších orgánů, ve kterých je dotyčný členem. Jakožto zastupitel má povinnost plnit úkoly určených orgánů, ve kterých je členem. Musí hájit zájmy občanů dané městské části a navenek vystupovat tak, aby neohrozil svoji zastupitelskou funkci.

Zastupitelstva obcí a městských částí mají za úkol rozhodovat o věcech, které patří do jejich samostatné působnosti. Příkladem samostatné působnosti zastupitelstva může být schvalování programu rozvoje obce, rozpočty a peněžní fondy, regulační plán, územní plán. Mezi další pravomoci se řadí zřizování a rušení příspěvkových organizací a organizačních složek.

3.2.1.1 Hlasování v zastupitelstvu

Zastupitelstvo se schází vždy nejméně jedenkrát za období 3 měsíců. Pokud je ale potřeba, zastupitelstvo se může scházet častěji. V případě, že by ke schůzce zastupitelstva nedošlo po dobu delší než 6 měsíců, Ministerstvo vnitra má v takovém případě kompetenci dané zastupitelstvo rozpustit. Pro každé zasedání zastupitelstva obce také platí, že je vždy přístupné pro veřejnost. Pokud by bylo zamezeno přístupu občanů na zastupitelstvo, nesmí být na základě zákona přijímána žádná nová usnesení. (Zákon č. 131/2000 Sb. O hlavním městě Praze)

Na každém zastupitelstvu dochází k hlasování. Je potřeba získat nadpoloviční většinu hlasů, aby volba, rozhodnutí nebo usnesení bylo platné.

3.2.2 Rada obce

„Základní charakteristikou rady obce je skutečnost, že je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti. Jde o orgán, který je za výkon své práce odpovědný zastupitelstvu.“ (Balík, 2009, str. 72) Mezi členy rady obce řadíme radní, místostarosty a starostu. Základním prvkem funkce rady obce je jejich lichý počet členů. Počet členů je v rozmezí 5 až 9. Pro platné usnesení je vždy potřeba získat nadpoloviční většinu všech hlasů rady. V případě, že se jedná o obec, která má počet členů zastupitelstva menší než 15, tak nedochází ke zřízení rady.

Dle zákona není stanovena častost, se kterou se členové rady scházejí. Schůze rady je vždy svolávána v případě potřeby starostou obce. Hlavním rozdílem oproti schůzkám zastupitelstva je ta, že jednání rady jsou veřejnosti nepřístupná. Ze zasedání je vždy vyhotoven zápis, který je poté poskytnut členům zastupitelstva obce k nahlédnutí. V případě, že nastane situace, kdy je odvolávána rada obce, dosavadní rada zůstane ve funkci do té doby, než bude zvolena rada nová. Tento proces je shodný i se situací, kdy dojde k rozpadu zastupitelstva obce. (Zákon č. 131/2000 Sb. O hlavním městě Praze)

3.2.3 Starosta MČ a Obce

Hlavní funkcí starosty obce (městské části) je zastupování obce navenek. Stejně tak jako místostarostové je starosta volen do své funkce z řad zastupitelů. Mezi jeho základní pravomoci patří jmenování a případné odvolání svého tajemníka. Je ale potřeba, aby k těmto úkonům dostal posvěcení ředitele Magistrátu hlavního města Prahy. Starosta je také jako člen přítomen při zasedání Zastupitelstva hlavního města Prahy, kde je mu udělen poradní hlas. Společně se svými místostarosty podepisuje veškeré předpisy v obci, dále je také odpovědný za informovanost občanů o činnostech v obci své působnosti. (Zákon č. 131/2000 Sb. O hlavním městě Praze)

3.2.4 Obecní a městský úřad

Obecní úřad městské části (většinou nazývaný jako městský úřad) je tvořen starostou, místostarosty, tajemníkem obecního úřadu a dalšími zaměstnanci obce. V případě větších obecních úřadů je dále dělen na další odbory. Mezi hlavní povinnosti, které má obecní úřad je plnění úkolů, které mu uděluje zastupitelstvo a také rada obce. (Zákon č. 131/2000 Sb. O hlavním městě Praze)

3.2.5 Tajemník obecního a městského úřadu

Tajemník obecního úřadu je ve své funkci odpovědný za svou práci starostovi obce. Jeho hlavní povinností je zajistit výkon přenesené působnosti obce s výjimkou věcí, které jsou v zákoně stanoveny jako úkoly určené pro radu obce nebo další zvláštní orgány dané obce. Mezi jednu z nejdůležitějších funkcí tajemníka obce je stanovení platů pro zaměstnance obce. Dále se tajemník jakožto člen účastní schůzí zastupitelstva a také rady obce. Nejzásadnějším prvkem pro výkon funkce tajemníka obecního úřadu je to, že nesmí být její představitel členem žádné politické strany, dokonce ani politického hnutí. (Zákon č. 131/2000 Sb. O hlavním městě Praze)

3.2.6 Výbory a komise

Finanční a kontrolní, ale také další výbory jsou v obci zřizovány povinně. Komise v obci fungují jako poradní orgány. Jejich stanoviska a náměty jsou poté předávány radě městské části. Usnášeníschopnost komise se váže k zisku většinového počtu hlasů všech svých členů.

3.3 Volby

Jakožto základní prvek formy demokracie v České republice řadíme pravidelně pořádané svobodné volby. Tyto volby dávají všem občanům státu možnost svobodného výběru mezi jednotlivými politickými alternativami, které jsou představovány za pomoci politických stran a kandidátů voleb. Za hlavní úkol těchto voleb považujeme zjištění rozložení politické síly v daném politickém prostoru (obec, městská část) a následné zajištění patřičné reprezentace. (Čmejrek, 2010, s. 51)

Každé konané volby mají své určité charakteristické funkce. Mezi ty nejzásadnější, které jsou typické pro volby do zastupitelstva obcí, jsou řazeny funkce integrační, kontrolní a legitimizační. Díky různorodosti na poli politické scény, přirozenému nesouladu názorů a postojů, které jsou prosazovány jednotlivými politickými stranami tak dochází k poměrně častým střetům mezi těmito politickými subjekty. Vše výše uvedené má poté za následek vznik kooperací, a proto první funkci nazýváme právě integrační. Kontrolní funkce voleb představuje možnost pro voliče rozhodnout se, komu v plánovaných volbách dá svůj hlas a umožní tak svému volenému zástupci rozhodovat o politickém zastoupení. Nikde v zákoně však není předepsáno, že by volič svůj hlas musel využít. Jako poslední funkce je funkce legitimizační, která je do značné míry úzce spojena s výše zmíněnou kontrolní funkcí, kdy díky zvolení vznikají určitá oprávnění nejen pro zvolené orgány. (Čmejrek, 2010, s. 51)

3.3.1 Volební právo

Volební právo je z právního hlediska děleno na objektivní a subjektivní. Subjektivní právo představuje oprávnění občana, zaručené objektivním právem, které je představováno normami. Subjektivita vyjadřuje určitou možnost volby na základě rozhodnutí. Nepředstavuje tak zákonem stanovenou povinnost, aby se volič nadcházejících voleb účastnil. Objektivní právo poté představuje proces volby práva. (Grinc, 2010, s. 27)

Z výše uvedeného textu tak vyplývá, že pro každého občana díky subjektivitě a objektivitě vzniká aktivní, ale zároveň také pasivní volební právo.

V případě aktivního volebního práva je zaručena pro občany možnost volby, kdy se mohou svobodně rozhodnout, koho z potencialních voličů budou preferovat (volit). Naproti tomu pasivní právo představuje pro občany tu možnost, kdy se sami aktivně budou účastnit voleb, jednoduše řečeno budou kandidovat v daných volbách a ucházet se tak o hlasy svých spoluobčanů.

U voleb do zastupitelstva je pro oba výše zmíněné typy práva podstatná hranice plnoletosti, tzn. dosažení 18 let věku voliče i kandidáta. (Čmejrek, 2010, s. 51-52)

Mezi principy volebního práva řadíme přímost, rovnost, tajnost a všeobecnost. Přímost volebního práva charakterizuje přímé rozhodování voličů o tom, kdo bude zvolen do jimi voleného orgánu. Volič se tak musí dostavit k volbám osobně, volba za pomoci zástupce není možná.

Rovnost vyjadřuje stejný počet hlasů a také stejnou váhu hlasů jednotlivých voličů. Princip tajnosti spočívá v nemožnosti zjištění, pro jaký politický subjekt volič hlasoval. Jednoduše řečeno tajnost voleb zaručuje voličům určitou formu anonymity a její maximální možné svobodné volby. Volič se při procesu hlasování (úprava hlasovacího lístku) odebírá do předem určeného prostoru (plenta), jinak mu není umožněno udělit hlas. Jeho hlasování tak probíhá bez kontroly, nátlaku a jakékoliv formy zastrašování voliče.

Posledním principem je všeobecnost. Všeobecnost představuje možnost volby pro každého, kdo splňuje stanovené podmínky (Pavlíček, 2008, s. 329)

3.3.2 Účastníci voleb

Obecních, ale také dalších typů voleb, se mohou účastnit jak politické strany, tak i jejich koalice. Dalšími účastníky voleb jsou sdružení nezávislých kandidátů a také nezávislí kandidáti, kteří nejsou členy žádné politické strany.

Hlavní charakteristikou kandidátní listiny je to, že může obsahovat pouze takový počet kandidátů, který bude následně volen do místního zastupitelstva. Dle pravidel je také řečeno, že kandidát, jenž se uchází o post zastupitele, může být evidován pouze na jedné volební listině. Tato skutečnost představuje zásadní problém, zejména pro malé obce s nižším počtem obyvatel. Mnohdy tak dochází k situaci, kdy se počet osob kandidujících do obecního zastupitelstva shoduje s počtem volených zastupitelů. Dalším problémem pro tyto malé obce je fakt, že nemají žádné náhradníky pro případ, kdy by došlo k ukončení mandátu jednoho či více stávajících zastupitelů. Kvůli tomuto nepředvídatelnému problému je zapotřebí, aby se v dané obci konaly nové volby do obecního zastupitelstva. (Balík, 2009, s. 90-92)

Pro Českou republiku je charakteristické, že obsahuje poměrně značné množství obcí, které mají různou velikost (počet obyvatel).

Za zajímavost lze považovat, že volby do obecního zastupitelstva ve větších obcích částečně kopírují volby do Poslanecké sněmovny. Zejména pak volby do obecního zastupitelstva v městských částech vykazují některé charakteristické rysy typické pro lokální, ale také parlamentní úroveň. Volby se podobají nejen skladbou politických stran, kdy je pro ně typické značné zastoupení politických subjektů, které působí na celonárodní úrovni. Naproti tomu prvkem, který nemá v těchto volbách nejzásadnější postavení je kategorizování politických subjektů na levici a pravici. Toto je představováno zejména koalicemi politických subjektů zastupujících levici a pravici, což by na národní úrovni nebylo pravděpodobné.

Naproti tomu u voleb do zastupitelstva v malých obcích k podobnostem s volbami do Poslanecké sněmovny tolik nedochází. V těchto volbách mají naopak značnou politickou sílu nezávislí kandidáti, a to zejména díky právě nižšímu počtu obyvatel v dané obci. V těchto obcích se potencionální kandidáti do obecního zastupitelstva často znají s voliči, kteří se tak nerozhodují na základě politické ideologie, kterou reprezentuje daný jedinec, případně jím zastupovaná politická strana, ale na základě osobních preferencí a vazeb s potencionálním kandidátem. Jak z textu vyplývá, v těchto nejmenších obcích tak dochází k poklesu politické síly, kterou představují lokální, ale také národní politické strany.

Nevýhodou pak ale v těchto obcích může být, že se otevírá potencionální prostor pro vznik klientelismu.

3.3.3 Volební kampaň

Volební kampaň představuje dlouhodobý proces, který předchází hlasování občanů v daných volbách. Politické strany a potencionální kandidáti se tak snaží za pomoci vlastní propagace oslovit případného voliče a získat tak jeho hlas v nadcházejících volbách. Kandidáti mohou pro své zviditelnění využít nesčetně mnoho způsobů propagace. Mezi základní způsoby propagace můžeme zařadit obecné informování voličů o konání voleb, přesvědčování voličů, posílení stávající podpory, případně pak mobilizace voličů.

Starostou může být před konáním voleb poskytnuta plocha, kde politické strany a další kandidáti mohou vyvěsit své plakáty. Nejméně tak starosta musí učinit deset dní před dnem zahájením konání voleb.

Během probíhajících voleb nesmí být nikde zveřejňovány žádné výsledky předvolebních, ale ani volebních průzkumů.

Politickým stranám je dále také zakázána jakákoliv forma propagace uvnitř volebních místností a v jejich bezprostředním okolí. (Zákon č. 491/2001 Sb.)

3.3.4 Volby do poslanecké sněmovny

Hlavním dokumentem, kterým se řídí volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky je zákon č. 247/1995 Sb. Vždy je voleno celkem 200 poslanců a jejich funkční období jsou 4 roky. Tyto volby jsou vyhlašovány prezidentem republiky. Aktivní volební právo má každý občan České republiky, který dovršil 18 let, a je tak dle zákona způsobilý k vykonání právního úkonu a zároveň jeho svoboda není nijak omezována z důvodu ochrany zdraví. Specifikem takovýchto voleb je i to, že mohou volit občané, kteří se nacházejí mimo území České republiky v době konaných voleb. Tito občané mohou svůj hlas odevzdat na půdě zastupitelských úřadů. Pasivní volební právo u voleb do Poslanecké sněmovny získává občan České republiky, který dovršil 21 let. Za organizaci, přípravu a průběh těchto voleb je zodpovědná Státní volební komise. Výsledky voleb jsou poté zajišťovány Českým statistickým úřadem (ČSÚ).

V těchto volbách je využíván systém proporcionalního zastoupení. Dále ve volbách postupují ty strany, které získaly nejméně 5 % platných hlasů na celostátní úrovni. V případě dvoučlenných koalic je hranice stanovena na 10 %, v případě tříčlenných 15 % a v případě čtyřčlenných 20 %. Jako volební formule je využíván D'Hondtův volební dělitel. Tato metoda je zejména malými volebními stranami považována za nespravedlivou a strany se tak díky ní cítí jako oběti volebního systému. (Vodička, 2007, s. 331)

Za pomoci užití preferenčního hlasu mají voliči možnost ovlivnit pořadí, nejvýše pak čtyř kandidátů. Pro volby do Poslanecké sněmovny je stanoveno celkem 14 volebních obvodů, které tak odpovídají počtu vyšších územně samosprávných celků.

3.3.5 Volby do senátu

Při volbách do senátu se využívá většinový volební systém. Vždy je voleno 81 senátorů, kteří jsou voleni celkem na funkční období 6 let. Charakteristické pro senátní volby je to, že se každé 2 roky obměňuje jedna třetina senátorů, tj. 27 členů. Aktivní právo pro účast v těchto volbách je stejné jako pro ostatní typy voleb, tudíž dovršení plnoletosti.

Pasivní právo v senátních volbách je dle zákona stanoveno na hranici 40 let. Celkem je voleno v 81 jednomandátových volebních obvodech. Každý nezávislý kandidát, pokud se chce účastnit těchto voleb, musí předložit petici, která bude obsahovat nejméně 1 tisíc podpisů od voličů z jeho volebního obvodu, zároveň také pro každého kandidáta platí povinnost složení volební kauce, která je stanovena na výši 20.000 Kč.

3.3.6 Volby do zastupitelstva městské části

Voleb do zastupitelstva městské části se mohou účastnit registrované politické strany, politická hnutí, jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran. Funkční období pro zvolené zastupitele jsou 4 roky. Aktivní volební právo získává občan v den, kdy dovrší 18 let. Je potřeba, aby potencionální volič měl trvalý pobyt hlášený na území dané městské části, kde se volby konají, musí být způsobilý k právním úkonům a zároveň nesmí být zákonem omezen na osobní svobodě. Pasivní volební právo náleží občanu, který je starší 18 let a má stejně jako v předchozím případě trvalý pobyt hlášený na území dané městské části.

Stejně jako je tomu u voleb do Poslanecké sněmovny, je i pro volby do zastupitelstva městské části stanovena volební klausule na hranici 5 %. Ve volbách je využívána otevřená kandidátní listina. Každý volič má tak možnost křížkem zvolit volební stranu, vybírat mezi jednotlivými kandidáty napříč kandidátní listinou, případně pak kombinaci výběru kandidátní listiny (politické strany) s volbou konkrétního kandidáta. V případě, že se volič rozhodne udělit hlas celé straně, je hlas následně přiřazen kandidátům volební strany v pořadí dle hlasovacího lístku v počtu, který je roven počtu volených zastupitelů pro městskou část.

V případě druhé varianty, kdy dochází k výběru jednotlivých kandidátů z libovolně volební strany, je potřeba, aby volič dodržel počet hlasů na základě toho, kolik bude voleno členů zastupitelstva.

Občané České republiky odevzdávali své politické hlasy v komunálních volbách celkem šestkrát. První volby se konaly roku 1994 a poté pravidelně každé 4 roky. Poslední komunální volby tak proběhly roku 2014.

3.4 Volební systémy

Volební systém představuje základní metodiku, která upravuje obsazení mandátů na základě hlasování voličů. Je pro něj typické jeho rozlišování v jeho širším a užším slova smyslu.

V širším výkladu slovního spojení „volební systém“ rozumíme celkový koncept voleb, a to včetně všech náležitostí, které k těmto volbám patří. Mezi tyto náležitosti řadíme strukturu hlasu, volební obvod, formu kandidatury, volební klausule a volební formule. Jednoduše řečeno v širší souvislosti volební systém představuje to, jakým způsobem se uskutečňuje přidělování mandátů, jakým způsobem dochází ke tvorbě kandidátní listiny, jak dochází k volbě voličem, apod.

Užší výklad fráze „volební systém“ pak funguje jako jakýsi nástroj, který slouží k přepočtu volebních hlasů na mandáty. Tento systém neodráží přesné rozložení politických sil. Díky čemuž může dojít k paradoxu, kdy strana, která ve volbách získala největší počet hlasů od voličů, volby prohraje.

Dalším způsobem, jakým se dělí volební systém v jeho užší formě výkladu, je dělení na většinový a proporcionální, který je také někdy nazýván jako poměrný volební systém. Hlavní způsob, jak rozlišit tyto dva systémy je na základě jejich obvodů.

Pro většinový volební systém jsou typické jednomandátové obvody. V těchto obvodech se počet mandátů shoduje s počtem kandidátů do zastupitelstva. Mandáty jsou poté následně rozděleny na základě toho, kdo v daném obvodu získal většinu. Nezměrnou výhodou daného systému je jeho jednoduchost, zároveň ale v jeho neprospěch hraje jeho neadekvátní odraz rozložení politické síly. Vzhledem k jeho struktuře tak dochází v tomto systému k nedostatečnému zastoupení malých, ale také nově vzniklých politických stran.

V proporcionálním (poměrovém) volebním systému volič nevolí mezi jednotlivými kandidáty, nýbrž kandidátními listinami (politickými stranami). Nevýhodou této formy volebního systému je to, že získané hlasy od voličů se musí přepočítávat na mandáty. Systém je proto mnohem složitější. Za další nevýhodu lze považovat disproporcionalitu výsledků voleb, která může zvýhodňovat silnější politické strany. Na druhou stranu je možné ale říci, že je systém mnohem spravedlivější a lépe také reflektuje aktuální rozložení politické síly a dobře přiděluje mandáty. (Čmejrek, 2010, s. 52-53)

3.5 Charakteristické znaky volebního systému

Volebním obvodem rozumíme území, ve kterém je možné získat předem stanovený počet mandátů. Velikost takového obvodu je zásadním faktorem, který ovlivňuje výslednou proporcionalitu voleb. Lze říci, že pro velikost obvodu a výslednou proporcionalitu platí přímá úměra – čím větší volební obvod, tím větší je proporcionalita volby.

V případě volebního obvodu je za nejdůležitější charakteristiku považována jeho velikost. Velikost volebního obvodu není ovšem měřena na základě geografické velikosti daného obvodu v metrech či kilometrech čtverečných, ani na základě počtu obyvatel, kteří v obvodu žijí. Velikost volebního obvodu je ale dána počtem jeho přidělovaných mandátů. Při volbách do obecního zastupitelstva je za volební obvod považována obec, na jejímž území volba do zastupitelstva probíhá. Takovouto obec můžeme rozdělit do dalších volebních obvodů. O rozdělování obce do několika menších volebních obvodů vždy rozhoduje obecní zastupitelstvo.

3.5.1 Volební klausule

Volební klausule vyjadřuje fiktivní hranici, která představuje vstup do zastupitelského orgánu. Politická strana má možnost se podílet na rozdělení mandátu ve chvíli, kdy překročí „fiktivní limit“. Proto říkáme, že funkce volební klausule je tzv. redukční. Toto vyjadřuje její snahu o omezení nadměrného rozdělení politických sil v nově zvoleném zastupitelstvu. Za určitých specifických podmínek může ovšem dojít k jejímu negativnímu působení a to zejména díky nedostačující možnosti pro vstup nových politických stran.

Volební klausule může být na základě určitých specifik dále také modifikována, a to v případě, kdy dojde ke kandidatuře koalic. V České republice dochází k užití volební klausule ve všech typech voleb, které se na území tohoto státu konají a jsou založeny na proporcionalním principu zastoupení. U všech těchto typů voleb s proporcionalním systémem je stanovena pevná hranice 5 %. (Čmejrek, 2010, s. 57)

3.5.2 Volební formule

Volební formule je matematická operace, která představuje způsob převodu hlasů voličů na příslušné mandáty. Tato matematická operace je stanovena v zákoně. Rozdílné

metody volební formule jsou využívány při většinovém volebním systému, jiné poté při proporcionálním volebním systému.

Proporcionální volební formule je využívána při vícemandátovém volebním obvodu. Tato metoda se zakládá na volebních kvótách nebo také volebních dělitelích. Volební kvóta je založena na bázi minimálních počtů hlasů, které jsou potřebné pro to, aby kandidát získal v konaných volbách mandát. Operují tak s celkovým počtem hlasů, které odevzdali voliči a s počtem přidělovaných mandátů. V případě využití volebních dělitelů je volební zisk politických stran dělen určitou řadou dělitelů. Následné podíly jsou poté seřazeny na základě velikosti. Mandát je tak přiřazen stranám, které na základě této metody získaly největší vypočtené podíly. Proporcionalita je tak ovlivněna výší prvního dělitele a následné posloupnosti sekvence.

V případě jednomandátových obvodů je charakteristická personální kandidatura. V takovém případě volič vybírá mezi jednotlivými kandidáty. Pro vícemandátové obvody je typické, že volič rozhodne za použití kandidátní listiny. Ta může mít tři podoby – přísně vázaná, vázaná a volná.

Pro přísně vázanou listinu platí jasně stanovené pořadí na kandidátce a toto pořadí není možné ovlivnit.

Vázaná listina je podobná v případě pevně stanoveného pořadí na kandidátní listině, zde je však možnost za pomoci preferenčních hlasů upřednostnit jednotlivé kandidáty. V případě volných listin má volič možnost volby z více kandidátních listin.

3.5.3 D'Hondtova metoda

Jedná se o metodu, která je v praxi nejčastěji používanou a zároveň má také několik svých modifikací. V České republice je daná metoda využívána již od roku 1990. Základní charakteristikou této metody je to, že počet všech hlasů, který byl udělen voliči každé politické straně je jednotlivě dělen postupnými čísly s předem stanovené číselné řady. Počet takto vypočtených podílů je ale limitován počtem kandidátů dané politické strany. Veškeré podíly jsou poté řazeny od nejvyššího k nejnižšímu, díky čemuž vznikne řada podílů v návaznosti na to, kolik je přidělováno mandátů v daném volebním obvodu. Mandáty jsou poté přiděleny politickým stranám v pořadí, v jakém je seřazena hodnota vypočtených podílů hlasů.

3.6 Volební chování

Hlavním problémem při zkoumání volebního chování je identifikace faktorů, které ovlivňují voličovo chování. Mezi základní otázky patří to, zda je voličovo chování ovlivněno na základě nových rozhodnutí nebo je ve větší míře ovlivněno otázkou zvyku voliče. Obecně lze říci, že výsledek voleb představuje vždy následek vzájemného ovlivnění mezi politickou stranou a voličem. Teorie volebního chování definují tři základní modely – stranická identifikace, racionální výběr, strukturální model.

3.6.1 Stranická identifikace

Tento model, který je jinak také nazýván jako sociální psychologický, představuje dlouhodobý negativní, ale také pozitivní vztah voliče k politické straně. Termínem dlouhodobý vztah není představována situace, kdy by volič měl ať už pozitivní či negativní vztah k dané straně po celý život. Může dojít k určitým hodnotovým změnám daného jedince a tyto změny zapříčiní jeho odklonění se od ideologie preferované strany.

Takovýto vztah můžeme definovat jako podobný k určitému skupinovému ztotožnění, jako jsou náboženská nebo národní ztotožnění. Představuje tedy jakousi psychologickou vazbu mezi politickou stranou a jejím voličem.

3.6.2 Model racionálního výběru

Daný model vychází zejména z ekonomické teorie volebního chování voliče. Volič hodnotí na základě jím určených významných politických témat a na jejich základě se rozhoduje v případě volby. Pro tuto teorii je předpokládáno, že volič uvažuje jak ekonomicky, tak i politicky.

Chování politické strany jakožto subjektu, který racionálně uvažuje o volbách, je cílem získat co největší počet hlasů od svých voličů. Stejným způsobem i volič, který uvažuje racionálně, bude preferovat stranu, která mu přinese nejvyšší možný užitek. Stejný způsob chování je možné poté předpokládat i v ekonomické sféře. Výsledná volba tak bude podléhat zájmům, prioritám a hodnotám voliče, který tak k volbě bude přistupovat vždy jakožto k novému rozhodnutí.

Na základě informací získaných při zkoumání tohoto modelu je však možné konstatovat, že získávání informací je pro potencionálního voliče příliš nákladné. Z tohoto důvodu se proto zpravidla uchýlí k volbě na základě ideologie politické strany.

3.6.3 Strukturální model

Strukturální model, který je také jinak nazýván jako sociologický model, pojednává o závislosti politických ideologií a třídních struktur. Politická ideologie strany vždy vzniká v rámci podobných zájmů určité skupiny lidí a poté dochází k vytvoření vztahu mezi stranou a voličem, který se taktéž ztotožňuje s prezentovanou ideologií. Volič se tak přiklání k politické straně, která odpovídá jeho sociální třídě. V dnešní době není úplně jednoznačné, jestli tento model platí pro dnešní střední třídu. Pro současnou dobu není možné říci, že by platila hypotéza, kdy střední třída odmítala redistribuci. Pro nižší třídu pak také neplatí jasná volba levice, i když je stále pro velkou část obyvatel z této třídy nejčastější volbou.

Výhodou tohoto modelu je také to, že počítá s určitými odklony v preferované volbě ideologie v určité společenské třídě. Příkladem mohou být konzervativci, kteří budou volit stranu z pravice bez ohledu na to, do jaké třídy patří. Takovéto „nepřirozené volební vyjádření“ může být často argumentováno v podobě kulturních zájmů. Výsledné voličovo chování je pak vyjádřením faktorů, které se v průběhu života mohou měnit. Jedná se například o názory, hodnoty a postoje, ale také o věk, vzdělání, pohlaví, náboženskou orientaci atd.

3.7 Nezávislí kandidáti

Jak již bylo výše zmíněno, v komunální politice je zřejmá politická síla osobních vztahů. Toto je dáno zejména velikostí obce, ale také velikostí zastupitelstva. Zejména v menších obcích představitelé komunální politiky nejsou při svém jednání vždy vedeni pevně danou ideologií. Z tohoto důvodu tak není jasně identifikovatelné, zda se daný politik přiklání spíše k „pravici“ nebo naopak k „levici“. Můžeme tak říci, že v těchto menších obcích politická ideologie ztrácí svou důležitost. Tyto politické ideje jsou poté nahrazeny již zmíněnými osobními vazbami.

Hlavním problémem se tak jeví ideové vyčlenění pro jednotlivé nezávislé politické subjekty. I když ve skutečnosti se často stává, že i „nezávislý“ má svou určitou ideologii. Tato ideologie nemusí být patrná na první pohled, dokonce k jejímu identifikování nemusí dojít ani poté co si volič prostuduje volební program. Takovou skutečnost je možné odhalit pouze na základě dobrých znalostí místního prostředí (politické scény). V malých

obcích, kde mají nezávislí kandidáti značnou politickou sílu, může dojít k situaci, kdy jsou právě tyto kandidáti jedinou formou politického zastoupení. Naopak s rostoucí velikostí obce (městská část) dochází k snižování významného postavení nezávislých kandidátů, kteří se tak často stávají pouze doplňkem na dané lokální politické scéně. Nicméně i ve větších obcích (městských částech) mohou nezávislí do značné míry ovlivnit výsledky voleb. Může dokonce dojít i k situaci, kdy se za „nezávislostí“ skrývá určitá strategie některých z politických stran. Takovéto sdružení nezávislých může poté zastoupit roli jakéhosi záložního kandidáta.

3.8 Koalice

Termín koalice představuje kooperaci minimálně dvou aktérů, mezi něž nejčastěji řadíme politické strany. (Říchová, 2000, s. 121)

Koalice rozlišujeme na povolební a předvolební. Tyto koalice mají často v komunální politice jiný účel, než jaký je předpoklad samotné teorie koalic. Předvolební koalice je sestavena zejména za účelem dosažení úspěchu ve volbách, naopak koalice povolební je utvořena především z toho důvodu, aby politickým stranám, které se dané koalice účastní, zajistila legislativní většinu. (Jüptner, 2004, s. 99)

3.8.1 Legislativní a exekutivní forma koalic

Dalším typem dělení koalic je na exekutivní a legislativní formu. Legislativní koalice vzniká za účelem prosazení zákona. Takováto koalice často nemá dlouhého trvání a může dokonce dojít k situaci, kdy při případném hlasování bude podporována vláda, ačkoliv členové koalice nemají ve vládě své zastoupení. Naproti tomu forma koalice exekutivní je často podporována a udržována právě díky fungující legislativní koalici. Konec takovéto koalice tak zpravidla přichází s nástupem nové vlády. (Říchová, 2006, s. 129)

3.8.2 Typy koalic + Jednobarevná vláda

Do typu minimálně vítězných koalic lze zařadit:

- minimální vítězné ideově propojené (MVIP)
- minimální vítězné ideově nepropojené (MVIN)

Do typu nadměrných koalic je možné zařadit:

- nadměrné ideově propojené (NIP)
- nadměrné ideově nepropojené (NIN)
- široké
- všestranné

Výjimkou je pouze typ koalice tzv. velká koalice, kterou můžeme zařadit do obou předchozích skupin.

3.8.3 Jednobarevná exekutiva

„Jednobarevná vláda (rada) může vzniknout v legislativních sborech, v nichž jedna politická síla disponuje nadpoloviční většinou mandátů. Exekutivní orgán obsadí výhradně svými členy a nepustí do něj představitele žádného jiného uskupení.“ (Balík, 2009, s. 189)

Jak je z textu patrné, typ jednobarevné vlády se neřadí do žádné skupiny z výše uvedených forem koalice.

Minimální vítězná ideově propojená koalice

Tato forma koalice je utvořena právě takovým počtem subjektů (členů), který je potřebný pro to, aby koalice v případě hlasování získala potřebnou většinu. Členové takovéto formy minimálně vítězné koalice by se měli vyznačovat stejnými, případně podobnými politickými názory. Minimálně vítěznou ideově propojenou koalici společně s jednostrannou vládou můžeme označit jako nejideálnější stav řešení povolební situace. Příkladem takového typu spojení dvou a více politických subjektů může být spolupráce ODS společně s pravicovou stranou TOP 09. (Balík, 2009, s. 190)

Minimální vítězná ideově nepropojená koalice

Tato forma koalice je tvořena právě nejmenším přípustným množstvím členů, případně je přípustná varianta, kdy je tvořena nejmenším možným počtem mandátů. Stejně tak jako u minimální vítězné ideově propojené koalice je potřeba, aby tato koalice splňovala podmínku nadpoloviční většiny v případě hlasování. Do tohoto koaličního uskupení se spojují politické strany, které se vyznačují odlišnými ideami a můžeme je tak zařadit do opačných pólů politického spektra. Díky takovému spojení je pravděpodobné, že v opozici pro danou koalici bude více politických subjektů.

Jako reálnou podobu minimální vítězné ideově nepropojené koalice lze zmínit model ODS + KSČM v koalici a naproti nim jakožto opoziční soupeř ČSSD, SZ, KDU-ČSL. K takovéto formě koalice dochází zpravidla ve dvou případech. Tím prvním je případ, kdy strana, která ve volbách vyhrála, nemá reálnou možnost utvořit koalici ve formě minimální vítězné ideově propojené koalice. Z tohoto důvodu je pro stranu jako lepší řešení vzniklé situace vhodné zvolit formu spolupráce s menší stranou, která je ideově vzdálená vlastní ideologii. Spolupráce s takovouto menší stranou je lepší řešení, než spojení se stranou z opačného ideologického spektra ve formě velké koalice. Druhým případem pro neuzavření koalice mohou být případné personální důvody. (Balík, 2009, s. 191)

3.8.4 Velké koalice

Tato forma koalice představuje kooperaci dvou dominantních stran, které mají ale protikladnou ideologii. Je možné nalézt i formy koalice, kdy se strana spojí s dalším menším subjektem. Takováto forma koalice je utvořena v případě, pokud je možné vytvořit koalici, která bude minimální vítězná ideově propojená, ale k takovéto formě spojení nemůže dojít z personálních důvodů.

Aby bylo možné koalici nazvat jako velkou, je potřeba, aby v opozici zůstaly minimálně dva stejně silné politické subjekty, které se budou vyznačovat rozdílnými politickými názory.

Jako další variantou této koalice je možné případné spojení dvou významných aktérů společně s ještě jedním vedlejším subjektem. Důvodem pro vznik takovéto spolupráce je zvýšení šancí na podporu této koalice a také zmenšení sil politických stran, které se nacházejí v opozici. Příkladem takového spojení by mohlo být ODS společně s ČSSD. (Balík, 2009, s. 192)

Nadměrná ideově propojená koalice

Charakteristické jsou pro vznik takového typu koalice dva významné aspekty. Tím prvním je přítomnost jednoho nadbytečného člena v koalici, pro nějž je charakteristické, že tomuto uskupení nezajistí zisk nadpoloviční většiny hlasů. Koalice by nadpolovičního zisku hlasů jednoduše dosáhla i bez tohoto nadbytečného člena. Tím druhým velice zásadním aspektem je poté podobné politické myšlení všech subjektů

koalice. Jak je patrné do takovéto formy spolupráce, proto nevstupují pravicové a levicové strany. (Balík, 2009, s. 193)

Nadměrná ideově nepropojená koalice

Takovouto formu koalice není v praxi možné často nalézt. Jedná se o formu koalice, která svými charakteristickými znaky může připomínat nadměrnou ideově propojenou koalici, ale je zde rozdíl, kdy je tato koalice tvořena politickými stranami, které mají ideologickou rozdílnost. Často také dochází k situaci, kdy je uvedená forma koalice zaměněna za jiný typ koalice. „*Nachází se na těsném pomezí koalic širokých a velkých, takže mnohdy mohou vznikat oprávněné debaty nad tím, zda sledovaný typ spolupráce není spíše koalicí velkou či širokou.*“ (Balík, 2009, s. 194)

Široká koalice

Pro takovouto formu koalice je charakteristické, že je tvořena více jak dvěma členy a nachází se v tomto uskupení více politických stran než je potřeba pro případný zisk nadpoloviční většiny hlasů. Z hlediska teorií formy koalic jsou členové takového typu koalice ideově na opačném pólu politického spektra. „*Motivem vzniku je snaha o zapojení co největšího množství subjektů do společné zodpovědnosti, při čemž však existují (spíše ideové) důvody, proč na něm právě jeden subjekt participovat nemůže.*“ (Balík, 2009, s. 195)

3.8.5 Všestranická koalice

Na základě teorií rozdělování forem koalic je tento typ posledním druhem možné koalice. Takováto forma koalice se charakteristicky vyznačuje tím, že v ní dochází ke kooperaci veškerých politických subjektů, které se na dané politické scéně objevují, z čehož vyplývá, že se žádný politický subjekt nenachází v opozici k dané koalici. Z tohoto důvodu je možné říci, že se díky participaci všech politických stran jedná o nejspravedlivější formu koalice. (Balík, 2008, s. 45-47)

Tabulka 2 -Třídy a typy koalic

Třída koalic (výhradně dle počtu subjektů či mandátů)	Typ koalic (dle počtu subjektů a dle ideové vzdálenosti)	
Minimální vítězná	Nejmenší počet mandátů	Minimální vítězná ideově propojená
	Nejmenší počet členů	
Velká	Velká	
	Široká	
	Všestranická	

Zdroj: Cabada, L. a kol., str. 57, 2006

3.8.6 Formování koalic v prostředí komunální politiky

Dá se říci, že v politologii patří problematika formování koalic na komunální úrovni mezi méně prozkoumaná témata. Je to zejména dáno tím důvodem, že v komunální politice platí jiná pravidla a zákonitosti, než které můžeme nalézt na celostátní úrovni.(Cabada, 2006, s. 109)

Značným předpokladem teorie koalic především v malých a středních obcích je komplikován kvůli tomu, že místní politické strany můžeme často označit za velké koalice nebo také sumu jednotlivců. (Cabada, 2006, s. 63) Toto označujeme jako unitární povahu politických stran. Na základě unitární povahy politických stran není jednání jasně specifikováno vnitřní strukturou, proto strany vystupují „jednotně“. V případě komunální politiky toto pojetí není možné brát za závazné díky tomu, že v jednotlivých politických stranách můžeme nalézt často různé názorové a zájmové proudy, které tak často tvoří vlastní politiku. Tyto jednotky se nepřekrývají s politickými stranami a můžeme tak hovořit o politických táborech a jádrech. (Jüptner, 2004, s. 80-81)

V případě jádra si můžeme představit koordinovanou skupinu, která má zpravidla do deseti členů. Takovéto jádro může fungovat nejen v rámci jedné politické strany, ale může se také prolínat do dalších institucí mimo politický sektor. Ve zvláštních případech se takovéto jádro může vmísit i do další politické strany. Jako typickou vlastnost jádra označujeme dlouhou životnost.

3.8.7 Typy systémů a formy koalic

Důvod, proč je v otázce koalic důležitá velikost obce je mimo jiné ten, že od velikosti obce se odvíjí počet lokálně působících politických stran. Jak je patrné z mnoha analýz výsledků komunálních voleb, pro obce s počtem obyvatel větším než 2000, je typické působení téměř všech politických stran, které můžeme nalézt na parlamentní úrovni. Tyto strany jsou poté doplněny lokálními či regionálními subjekty. Naproti tomu v nejmenších obcích do 2000 obyvatel je politické spektrum poměrně chudé. Často se tak liší od celostátní úrovně.

3.8.7.1 Nejmenší obce

Pro tyto obce je typické, že významnější roli mají spíše nezávislí kandidáti, případně sdružení nezávislých kandidátů. Z formálního hlediska zde poté můžeme zpravidla nalézt dvě politické strany, které ale často vznikají těsně před volbami. Tradiční politické strany (např. KSČM) mají spíše vedlejší roli.

Kandidáti do zastupitelstva v těchto nejmenších obcích dokonce často považují kandidaturu za politickou stranu jako „nutné zlo“. Kandidáti se tak snaží chovat tak jako by do politické strany, za kterou kandidují, nepatřili.

3.8.7.2 Obce menší střední velikosti

Pro tyto obce je počet obyvatel stanoven v rozmezí 1701 – 9000. Díky rostoucímu počtu obyvatel je zde patrný nárůst změn mezi politickou silou nezávislých kandidátů a politických stran. S růstem obce roste také možnost, kdy kandidát politické strany porazí nezávislého oponenta. Nemusí se ovšem jednat pouze o politické strany působící na celostátní úrovni, ale také lokální či regionální strany.

3.8.7.3 Obce větší střední velikosti

Tyto obce mají počet obyvatel stanovený v rozmezí 9001 – 45000. Můžeme říci, že v těchto obcích narůstá postavení politických stran. Hlavním rozdílem oproti menším obcím je ten, že nezávislí kandidáti často zaštiťují kandidátku nějakou z regionálně či lokálně působících stran. Je také typické, že počet členů jednotlivých politických stran v těchto obcích výrazně stoupá a může dosahovat i například desítek či stovek členů, to platí zejména pro tradiční strany. (např. KSČM, ODS)

3.8.7.4 Největší obce

Pro tyto obce je počet obyvatel stanoven na více než 45 000. Výrazným představitelem takového typu obce jsou poté územně rozčleněná statutární města. Pro tyto obce platí, že se nezávislí kandidáti včetně jejich sdružení téměř vůbec nevyskytují a hlavní jsou tak zejména politické strany.

3.9 Konflikty v koalicích

Jak je známo, jakákoliv forma konfliktu představuje jakousi formu rozepře mezi dvěma, případně více subjekty, které mají protichůdné názory. Takovéto subjekty se poté mohou lišit v mnoha aspektech (sociální, etnické, názorové, náboženské, politické). Aby bylo možné případnou rozepři mezi těmito subjekty nazývat jako konflikt, je nezbytné, aby byly splněny výše uvedené rozdílové aspekty. S postupem času poté rozepře přecházejí do formy otevřeného konfliktu a projevuje se zde trvalý charakter, který poté představuje formu politického problému.

V České republice jako nejčastější formu rozporu v oblasti politiky je možné zmínit souboj mezi pravicově a levicově orientovanými stranami. Takovýto rozpor je nazýván z hlediska teorií jako socioekonomická konfliktní linie. V případě lokální politiky je možné takovýto typ socioekonomické konfliktní linie hledat spíše ve větších obcích, případně poté v městských částech. Pro malé obce je typické, že se vyznačují spíše silnějšími osobními vztahy mezi jednotlivými představiteli lokální politiky. (Čmejrek, 2010, s. 125-126)

3.9.1 Řešení konfliktů

V případě, že na politické scéně dojde ke vzniku socioekonomické konfliktní linie, je možné poté nalézt mnoho způsobů, jak danou situaci vyřešit. Prvním typem řešení takového konfliktu je forma soupeření, kdy jedna politická strana neustále zastává své vlastní názory, z čehož plyne, že nerespektuje opačné názory svého soupeře. Jako další forma řešení konfliktních situací se jeví forma ustoupení silnějšímu soupeři, pro jejíž případ je charakteristické, že strana přiloží větší váhu politickým zájmům svého oponenta. (Prorok, 2011, s. 52-53)

3.10 Politická participace občanů

Politická participace občanů představuje jakési „zapojení“ obyvatel do politického procesu. Jejich participaci považujeme za jeden ze zásadních problémů pro zastupitelskou demokracii. V současné době se zastupitelská demokracie potýká s problémem klesající volební účasti. Občané tak nechtějí převzít odpovědnost za politický proces. Důvod, proč by se občané měli podílet volební účastí na politickém rozhodování je ten, že tak dávají potřebnou legitimitu do veřejných úřadů. Často také můžeme participaci občanů považovat za jeden ze způsobů, jak vyřešit sociální exkluzi. Sociálně vyloučení se tak mohou vyjádřit a prosadit své zájmy. (Čmejrek, 2008, s. 69 - 70)

3.10.1 Účast ve volbách

Volební účast považujeme za jeden ze základních ukazatelů, kdy se občané podílí na politickém dění. Na základě získaných údajů můžeme například srovnat volební účast v komunálních volbách a to, jak se v návaznosti k těmto volbám liší volební účast u dalších typů voleb (např. parlamentní volby). Dále díky získaným výsledkům můžeme zkoumat, jaké faktory volební účast ovlivňují (např. typ voleb).

Z dosavadních výsledků vyplývá, že nejméně důležité jsou pro voliče na území České republiky volby do Evropského parlamentu. S velmi nízkou účastí voličů se také potýkají volby do Senátu a přibližně třetinové volební účasti dosahují volby do zastupitelstev krajů. Naproti tomu naprosto jiných výsledků dosahují volby do Poslanecké sněmovny, tak i volby komunální. Občané upřednostňují volby do Poslanecké sněmovny díky tomu, že je reprezentantem zákonodárné moci státu a občané tak vyjadřují své obecné preference. Zároveň také občané vnímají svojí sounáležitost s obcí, proto také komunální volby mají vysokou účast voličů ve volbách. (Čmejrek, 2008, s. 70)

3.10.2 Generační hledisko v politické participaci

Generační hledisko představuje poměrně zajímavý aspekt participace občanů. Pokud dojde ke srovnání věkové struktury voličů kandidátních listin a kandidátů, často je možné nalézt souhru mezi tím, kdy voliči nedůvěřují nejmladším, ale zároveň také nejstarším kandidátům. Je potřeba brát v potaz ale složení kandidátní listiny, kdy právě tito kandidáti z obou pólů věkové struktury často mohou být pouze jakýmsi členy „do počtu“ na

kandidátní listině. Z tohoto důvodu kandidáti ve výsledku nedosahují stejných hodnot jako lépe postavení členové na kandidátce.

4 Charakteristické znaky MČ Praha 13

4.1 Historie MČ Praha 13 + Novodobá historie

Z počátku 20. století se původně jednalo o převážně zemědělský venkov, jehož středobodem mezi občany byla považována obec Stodůlky. Za nejvýznamnější stavby tehdejší doby můžeme z dochované literatury považovat kostel, který v době své výstavby nahradil původní kostelík, který díky narůstajícímu počtu obyvatel v přilehlých oblastech nedostačoval svojí kapacitou. Za další významnou stavbu, která vznikla ve stejném roce lze považovat nově vybudovanou školu (rok 1908). Stavba této nově vybudované školy zapříčinila postupný nárůst počtu obyvatel v okolí Stodůlek. Počet obyvatel na přelomu 19. a 20. století v okolí Stodůlek dosahoval počtu 266 obyvatel. Díky výše zmíněným stavbám docházelo k nárůstu až na necelých 1500 obyvatel, kteří zde žili v období počátku 1. světové války. Díky tomuto postupnému nárůstu obyvatel se zároveň měnila také tehdejší politická situace. Dosavadní politická situace v obci vypadala tak, že vládli starostové – sedláci. Po roce 1909, kdy se na území tehdejších Stodůlek konaly první obecní volby, zde naopak nastala změna a začaly vládnout levicové strany.

Po roce 1926 došlo ke značnému úsilí o zavedení autobusové dopravy. Toto se ovšem místním politickým představitelům podařilo dosáhnout až roku 1930.

V období během 2. světové války nastal v dané lokalitě čas stagnace, kdy se zpomalil (zastavil) nárůst počtu obyvatel a po skončení 2. světové války dokonce část obyvatel z tehdejší populace Stodůlek odešla do příhraničních oblastí. Jednalo se o přibližně 10 % obyvatel. V poválečném období poté nastal opět pozvolný nárůst počtu obyvatel a začalo docházet k postupnému rozvoji v oblasti Stodůlek. První poválečné volby se konaly na konci května roku 1946 a s jasnou převahou v nich zvítězila KSČ. Tato strana získala 17 mandátů.

V roce 1968 se konala soutěž na stavbu Jihozápadního Města. Po ukončení této soutěže započala masivní demolice objektů ve Stodůlkách, které překážely při budování dopravních komunikací a nových budov. (Broncová, 2006, s. 28-38)

4.2 Městská část Praha 13

Městská část Praha 13 se stala součástí území Hlavního města Prahy po roce 1974. Původně byla tato městská část pouze obvodem, který spadal pod Prahu 5. Původní název této městské části byl Stodůlky a byla tvořena několika menšími obcemi v nejbližším okolí. Konkrétně se jednalo o Malou a Velkou Ohradu, Stodůlky a Třebonice. Až po delším čase byla tato městská část přejmenována na Jihozápadní Město. Až po několika letech došlo k opětovnému přejmenování do dnešní podoby Praha 13.

Daná městská část má polohu v jihozápadní části od centra hlavního města Prahy ve vzdálenosti téměř 9 kilometrů od středu. Aktuální rozloha Prahy 13 je přibližně 1323 hektarů a díky těmto hodnotám ji můžeme zařadit mezi středně velké městské části v Praze. Pod územní plán Prahy 13 spadá několik větších lokalit, mezi nejznámější patří například Nové Butovice, Lužiny, Stodůlky, Velká Ohrada a zároveň také přilehlá oblast Třebonice.

Další velice významnou lokalitou této městské části je území Malá Ohrada, která sama o sobě spadá pod území Velké Ohrady. Na území Malé Ohrady můžeme nalézt zástavbu původních rodinných domů. Za zajímavost lze považovat, že tato původní zástavba leží v těsném sousedství panelových domů na Velké Ohradě, jejichž výstavba započala ještě v dobách minulého režimu.

Za lokalitu, která je nejvíce propojena s přírodou lze považovat území Třebonic. Třebonice se rozprostírají na samotném západním okraji Městské části Praha 13 a jako jediná lokalita z dané MČ neobsahuje žádnou zástavbu z panelových domů. Na základě výsledků, které je možné dohledat na webových stránkách Českého statistického úřadu, je možné zjistit, že každým rokem dochází k pozvolnému nárůstu obyvatel Prahy 13. Tento fakt je potvrzen doloženými výsledky, kdy na území Prahy 13 žilo v roce 2001 52 388 obyvatel a o 10 let později v roce 2011 byl počet obyvatel již na hodnotě 64 099. (www.praha13.cz)

4.3 Občané

Na základě údajů z posledního konaného sčítání lidu, které se konalo roku 2011, žilo na území Prahy 13 celkem 64 099 obyvatel. Z dostupných výsledků je možné také konstatovat, že počet žen a mužů je velice vyrovnaný.

Největší nárůst počtu obyvatel začal na konci 70. let 20. století, kdy byla zahájena masivní výstavba sídlištních komplexů, které byly typické pro tehdejší dobu. Počet místních obyvatel tak mezi lety 1980 až 1991 narostl téměř 12krát. V posledních 25 letech je z výsledků také doložitelné, že oficiální počet obyvatel každým rokem narůstá, jediným rokem, který narušuje růstový trend je rok 2001, který byl v záporných číslech. V daném roce došlo k úbytku oproti předchozímu roku o 6 obyvatel. (Broncová, 2006, s. 94)

Ekonomický aktivní obyvatelé mezi 20. až 50. rokem života se řadí mezi nejčastěji zastoupenou skupinu. V celkovém počtu poté představují téměř polovinu ze všech obyvatel, kteří žijí v dané městské části. Naproti tomu skupina obyvatel mezi lety 15 až 19 je v poměrně nepříznivých číslech. Ze sčítání z roku 2011 vyplynulo, že zde žije 3 740 občanů z dané skupiny. Z tohoto důvodu je pravděpodobné, pokud nedojde k neočekávaným změnám, které by mohla zapříčinit stále pokračující nová výstavba, že bude postupně docházet k nárůstu počtu obyvatel v důchodovém věku. Konkrétní složení obyvatelstva dle jednotlivých oficiálních skupin vedených ČSÚ zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 3 - Počty obyvatel dle jednotlivých věkových skupin

Celkový počet obyvatel: 64 099		Celkem
z toho dle skupiny	0 – 14	8 621
	15 – 19	3 740
	20 – 29	11 354
	30 – 39	11 491
	40 – 49	10 373
	50 – 59	9 317
	60 – 64	3 517
	65 – 69	2 357
	70 – 79	2 137
	80 a více	1 057

Zdroj: Český statistický úřad

Díky dobrému zastoupení obyvatel ve skupinách ekonomicky aktivního obyvatelstva můžeme konstatovat, ekonomická situace je v dobrém stavu. Z výsledků je patrné, že z celkového počtu 64 099 obyvatel se v ekonomicky aktivních skupinách nachází celkem 35 403 obyvatel. Tato cifra poté představuje 55,23 % z celkového obyvatelstva. Počet nezaměstnaných obyvatel v roce 2011 během sčítání lidu byl 2 459. Nezaměstnanost v dané městské části tak dosahovala necelých 7 %. Konkrétní rozložení obyvatel dle jejich ekonomické aktivity zobrazuje níže uvedená tabulka.

Tabulka 4 - Obyvatelstvo dle ekonomické aktivity

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo: 35 403			Celkem
Zaměstnaní			32 944
z toho:	dle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	24 884
		zaměstnavatelé	1 459
		OSVČ	4 961
	ze zaměstnaných	pracující v důchod. věku	1 731
		ženy na MD	601
Nezaměstnaní			2 459

Zdroj: ČSÚ

Rozložení počtu obyvatel dle národností skupiny, ke které se hlásí, je zobrazeno v následující tabulce. Z této tabulky je patrné, že nejpočetnější zastoupení má národnost česká. Druhou nejvíce zastoupenou národností je ukrajinská, která dokonce svým počtem převyšuje i národnost slovenskou. Za zajímavost lze považovat, že obyvatelé se hlásí na místo české národnosti k moravské (189 jedinců) a také slezské (10 jedinců). Naopak romská komunita je zde oficiálně zastoupena pouze 23 jedinci.

Tabulka 5 - Rozložení obyvatelstva podle národnosti

Obyvatelstvo celkem: 64 099		Celkem
Z toho národnost	Česká	40 239
	Moravská	189
	Slezská	10
	Slovenská	1 380
	Německá	64
	Polská	70
	Romská	23
	Ukrajinská	1 413
	Vietnamská	213
	Neuvedeno	-

Zdroj: ČSÚ

4.4 Občanská vybavenost

Díky poměrně široké základně občanské vybavenosti, která je v těsném propojení s přírodním prostředím, můžeme Městskou část Prahu 13 označit za moderní část hlavního města Prahy. Na jejím území je možné nalézt dvě významná údolí - Dalejské a Prokopské. Dalším významným spojením přírody a občanů je rozsáhlý centrální park, který se nachází mezi lokalitou zvanou Hůrka, Luka a Stodůlky. Díky dobré vybavenosti je tento park hojně využíván občany pro trávení volného času, a to napříč celým věkovým spektrem. Starší občané rádi využijí příjemné prostředí parku k různým procházkám, naopak mladí lidé zde mohou trávit volný čas spoustou aktivit. Mezi novinky posledních let je možné zařadit například discgolfové hřiště nebo hřiště na minigolf, kdy je možné veškeré vybavení potřebné pro tyto aktivity zapůjčit v nedalekém Domu dětí a mládeže. Jednou z hlavních dominant tohoto parku je menší rybník, který se nachází pod známým tubusem metra, který vede ze zastávky Hůrka. V letních měsících je využíván převážně rybáři, naproti tomu v zimě je možné zde často nalézt bruslaře. Co se bruslařů týká, ti mohou také využít v zimním období prostory zimního stadionu Bronzová, který své brány zpravidla otevírá v průběhu listopadu a bruslařská sezóna končí většinou koncem března. Velkou výhodou tohoto stadionu je také to, že mimo občanů je využíván také základními školami z území Prahy 13 jako zajímavá forma zpestření výuky tělesné výchovy. Díky neustále rostoucímu

počtu obyvatel je tato městská část také zajímavá pro soukromé firmy, které se také snaží rozšiřovat pro občany možnosti využití volného času. Můžeme zde tak nalézt několik fitness center, krytých, ale také otevřených tenisových kurtů. Občany je také často využíván plavecký bazén, který patří pod Gymnázium Jaroslava Heyrovského. Jedinci, kteří chtějí plaveckého bazénu využívat každý den, mají možnost navštěvovat také plavecký bazén v Radlicích. Pro vyznavače spíše adrenalinových sportů je zajímavým zpestřením bikrosová a fourcrossová trať, která je často využívána nejen začínajícími jezdci, ale často zde také trénují profesionálové.

Daná městská část také nabízí široké spektrum možností, jak trávit čas jinak než sportovně. Mezi nejvýznamnější stavby na území dané části se nachází známý Kulturní dům Mlejn. Zde jsou pořádány pravidelně koncerty lokálních, ale také celorepublikově známých kapel, dále také divadelní představení a různé semináře a meetingy.

4.4.1 Školství

Na území dané městské části je možné nalézt celkem 20 mateřských škol, dále poté 10 základních škol a také 4 střední školy. Z celkového počtu 20 MŠ jsou poté 4 školy v soukromém vlastnictví a jedna je církevní. Asi nejvýznamnější školní institucí na území této MČ je gymnázium Jaroslava Heyrovského, které je dlouhodobě řazeno mezi nejprestižnější gymnázia v České republice a dochází sem studenti nejen z území celé Prahy, ale také Středních Čech. (www.praha13.cz) Dále nabídku vysokých škol zastupují tři soukromé vysoké školy.

4.4.2 Doprava

Díky tomu, že již za minulého režimu bylo počítáno s tím, že na území Prahy 13 v budoucnosti poroste počet obyvatel, bylo potřeba začít řešit dopravní obslužnost pro občany. Z tohoto důvodu zde vzniklo několik stanic metra linky B, kdy například roku 1988 byla otevřena stanice Nové Butovice (dříve Dukelská). Aktuálně se na území této MČ nachází celkem 7 stanic metra, konkrétně tedy Hůrka, Nové Butovice, Luka, Lužiny, Stodůlky, Jinonice a Radlická. Mimo metro zde občané mohou využívat několik autobusových linek. Dále je také pro občany z blízkého okolí poměrně hustá síť dopravního spojení mimoměstských autobusových spojů. V pražském pásmu se občané mohou například i dostat ze stanice Luka až do Radotína.

Významnou roli v dopravní situaci také představuje napojení na dálnici D5, na kterou vede z celého území MČ několik nájezdů. Po této dálnici se tak občané dostanou za poměrně krátký čas až do Německa. Za asi největší výhodu této MČ lze považovat rychlé a snadno dosažitelné Letiště Václava Havla, které se nachází na pražské Ruzyni a je dosažitelné do cca 15 minut. (www.praha13.cz)

4.4.3 Zdravotnictví

Praha 13 má poměrně hustou síť soukromých ordinací praktických lékařů, dentistů, očních specialistů, atd. Občané mohou využívat také moderní kliniku MUDr. Jana Leštáka. Toto moderní centrum bylo otevřeno v roce 2007. Za nejvýznamnější bod lékařské péče je ale považována v centru městské části ležící Poliklinika Lípa centrum. V této budově občané naleznou téměř komplexní zdravotní péči na jednom místě. Poliklinika je mezi občany velice oblíbená, a je tak hojně užívána. V případě vážnějších zdravotních problémů mohou občané využít nedaleko ležící Fakultní nemocnici Motol. (www.praha13.cz)

4.4.4 Bezpečnost

O bezpečnost občanů Prahy 13 se stará zejména Městská policie. Její příslušníky je možné vidat každý všední den u přechodů v okolí základních škol, kde pomáhají nejmladším občanům s bezpečným dopravením do školy. V letních měsících jsou strážníky pravidelně využívána horská kola, na kterých je možné je vidět, jak brázdí ulice městské části.

Oficiálnější formou pro zajištění bezpečnosti je poté Policie ČR, jejíž stanice se nachází v ulici Běhoukova.

Pasivní formou ochrany občanů je poté kamerový systém, který monitoruje strategická místa městské části.

4.4.5 Informovanost občanů

Informace občanům o dění městské části poskytují zejména dvě média. Tím tradičnějším je Stodolecký posel. Jedná se o časopis, který vyjma letních prázdnin vychází každý měsíc. Tento měsíčník vychází pravidelně již od roku 1991, kdy jeho první vydání vyšlo v dubnu. Zprvu se jednalo o jednoduchý časopis černobíle tištěný na levný papír, ovšem díky své popularitě mezi občany bylo po několika letech přestoupeno na barevnou

podobu tisku a kvalitnější papír. Časopis je spíše známý pod zkratkou STOP a občané v něm naleznou informace o veškerém dění z předchozího měsíce, dále rubriku, kdy starosta odpovídá na dotazy občanů, zprávy z policie a kalendář společně s pozvánkami na akce, které proběhnou v následujícím měsíci. Jako zajímavost je vždy i uvedena krátká zmínka z historie MČ. (Broncová, 2006, s. 80 – 83)

Druhým médiem je pravidelně vysílající regionální televize TV13. Ta stejně jako STOP poskytuje komplexní informace občanům, tentokrát ale každý týden.

4.4.6 Soukromá sféra Prahy 13

Zejména díky lukrativnímu napojení na dálnici D5, o kterém bylo v této práci zmíněno výše, se jedná o lokalitu, která je pro mnoho soukromých podniků velkým lákadlem. Z tohoto důvodu je tak možné v okolí sjezdů z dálnice narazit na známé obchodní centrum Metropole Zličín, které bylo otevřeno v říjnu roku 2002. V sousedství tohoto centra se poté nachází ještě dříve vybudovaný AVION Shopping Park Zličín. Ten byl otevřen roku 1996 a je známý zejména díky obchodnímu domu IKEA, který byl vůbec jedním z prvních obchodních domů na území České republiky. Dalším významným podnikem v AVION Shopping Parku je poté TESCO. Oba tyto obchody jsou pak doplněny řadou několika dalších menších obchodů (Datart, Focus Optic, atd.).

Jako další zásadní obchodní centrum je potřeba zmínit Galerii Nové Butovice. Toto obchodní centrum bylo otevřeno zkraje roku 2005.

Za neúspěšný počín lze považovat obchodní centrum vybudované ve vzdálenosti pár kilometrů od Galerie Nové Butovice. V tomto centru se původně nacházel velký obchod Carrefour + několik menších obchodů. Po neúspěchu značky Carrefour její obchod převzalo TESCO, ale i to bylo neúspěšné. Po několika měsících bylo poté centrum přestavěno na jeden velký obchod s nábytkem značky XXXLutz.

Díky tomu, že se vedení MČ snaží revitalizovat svůj městský prostor, mezi lety 2014 a 2015 prošlo nákladnou rekonstrukcí bývalé obchodní centrum známé jako Unimarket. Původně se jednalo o otevřené obchodní centrum, které spíše připomínalo „pavlač“. V nákladné rekonstrukci došlo k zastřešení objektu a k celkové modernizaci.

Po celém území městské části se také nachází několik supermarketů od různých značek (Albert, Kaufland, Lidl).

Mezi další významné podniky, které mají své pobočky, případně sídlo firmy v této lokalitě, patří například společnost REAGROUP Praha, s. r. o., konkrétně se jedná o autosalon značky Renault, který se nachází vedle AVION Shopping Parku. Z dalších autosalonů nacházejících se v této oblasti je známý BMW a Mini společnosti Invelt, s. r. o., který se nachází na ulici Jeremiášova. Kousek od tohoto autosalonu je také nově vzniklý autosalon Auto Jeremiášova, s. r. o. a již tradiční autosalon Domanský, s. r. o.

Díky masové výstavbě zejména od společnosti FINEP, a. s., která vystavěla velké kancelářské prostory na Stodůlkách, zde také své sídlo mají společnosti Siemens, Bayer nebo Hyundai.

5 Politická scéna na MČ Praha 13

První volby do zastupitelstva, které se konaly na Městské části Praha 13 (tehdy ještě jako Jihozápadní Město) proběhly v roce 1990. V tehdejších volbách se pyšnilo největším počtem získaných hlasů Občanské fórum, které získalo úctyhodných 46 % ze všech odevzdaných hlasů.

5.1 Komunální volby 1994

Tyto volby probíhaly ještě pod starým názvem této městské části (Jihozápadní Město) a konaly se 18. – 19. listopadu 1994. Tehdejší území bylo ve volbách rozděleno na tři volební obvody. Celkem v těchto volbách bylo voleno 29 členů obecního zastupitelstva. Celkem ve volbách bylo 14 politických subjektů, mezi nimiž jsou zařazeni i příslušníci bez politické příslušnosti.

Pro tyto volby se v městské části nacházelo 32 496 potencialních voličů. Celkem bylo vydáno 15 387 obálek a následně odevzdáno 15 371 obálek. Z těchto výsledků vyplývá, že volební účast v roce 1994 byla více než 47 %. Ve výsledku bylo poté odevzdáno 129 982 platných hlasů. Mandáty v těchto volbách získalo celkem 7 politických stran.

Největšího úspěchu dosáhla Občanská demokratická strana, která získala 46,07 % hlasů, což představuje 14 křesel zastupitelů. Rozdíl mezi první a druhou nejúspěšnější stranou byl velmi značný. Na druhém místě skončila strana Pražané Praze. Tato strana získala 4 křesla a její procentuální zisk ve volbách byl 13,79 %. Výsledky dalších úspěšných politických stran, které se účastnily těchto voleb a získaly mandáty, jsou v níže popsané tabulce.

Tabulka 6 - Zastupitelé dle volebních stran (Komunální volby 1994)

Volební strana	Počet	
	abs.	v %
Občanská demokratická strana	14	48.28
Pražané Praze	4	13.79
Občanská demokratická aliance	3	10.34
Demokratická unie	3	10.34
Komunistická str. Čech a Moravy	2	6.90
Koalice ČSSD, SZ	2	6.90
Křesť. a dem. unie-Čs. str. lidová	1	3.45

Zdroj: www.volby.cz

5.2 Komunální volby 1998

Volby do zastupitelstev obcí konané v roce 1998 probíhaly ve dnech 13. – 14. listopadu. Jednalo se o první volby konané na této městské části již pod novým názvem Městská část Praha 13. Pro tyto volby došlo ke změně v počtu volených členů do obecního zastupitelstva, kdy se původní počet snížil z 29 členů na 27 členů. Došlo také ke změně v počtu volebních obvodů, kdy se počet snížil pouze na jeden.

Ve volbách bylo odevzdáno 315 657 hlasů, počet zapsaných voličů pro toto období byl 37 689 a ve výsledku bylo odevzdáno 12 539 obálek. To představuje volební účast 33,32 %. Jak je z výsledků možné vidět, došlo tak k poměrně značnému poklesu volební účasti oproti předchozím volbám a to o přibližně 14 %.

Voleb se účastnilo celkem 10 politických subjektů, z nichž opět jako v předchozích volbách jasně dominovala Občanská demokratická strana, která získala 47,77 % všech odevzdaných hlasů. Počet kandidátů ODS byl 27 a výsledného mandátu se pak dočkalo 13 členů. Na druhém místě se umístila Česká strana sociálně demokratická, která získala 17,27 % odevzdaných hlasů. Stejně tak jako ODS měla tato strana 27 kandidátů, z nichž se výsledného mandátů dočkalo 5 členů. Jak je tedy vidět, u většího počtu voličů nedošlo k výrazným změnám v preferované straně. Celkem se do obecního zastupitelstva dostalo 7 politických stran. Procentuální výsledky a počty mandátů zobrazuje níže uvedená tabulka.

Tabulka 7 - Zastupitelé dle volebních stran (Komunální volby 1998)

Kandidátní listina		Počet	
		abs.	v %
2	Občanská demokratická strana	13	48.15
3	Česká strana sociálně demokratická	5	18.52
4	Unie svobody	4	14.81
6	Komunistická strana Čech a Moravy	2	7.41
8	Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová	2	7.41
7	Strana zelených	1	3.70

Zdroj: www.volby.cz

5.3 Komunální volby 2002

Ve volbách konaných roku 2002, konkrétně 1. a 2. listopadu bylo v městské části Praha 13 voleno 35 zastupitelů. Jak je tedy patrné, oproti předchozímu volebnímu období se opět změnil počet volených členů, tentokrát došlo k nárůstu o 8 mandátů. Počet volebních obvodů se nezměnil. Ve volbách bylo odevzdáno celkem 381 015 platných hlasů. Ve volbách nedošlo ani k rapidnímu nárůstu počtu zapsaných voličů (38 603).

Paradoxem ale je, ačkoliv minimálně narostl počet voličů, odevzdaných obálek bylo méně než v předchozích konaných volbách, konkrétně tedy 11 803. Toto představuje pokles volební účasti na 30,69 %. Zároveň v těchto volbách došlo k poklesu počtu politických stran na celkem sedm, z nichž se do obecního zastupitelstva dostali kandidáti šesti stran. Každá z těchto politických stran měla shodný počet 35 kandidátů. Stejně jako ve všech předchozích volbách i v těchto jasně dominovala Občanská demokratická strana, která získala 47,29 % z odevzdaných hlasů. Počet mandátů představovalo za ODS 19 členů. Z tohoto výsledku je zřejmé, že ODS tak získala nadpoloviční většinu hlasů. Nebylo tak potřeba, aby spojovala své síly s jakoukoli jinou stranou a mohla tak v poklidu sama vládnout.

Poprvé od roku 1994 došlo také ke změně na postu starosty, kdy Petr Bratský odešel do Poslanecké sněmovny a své místo starosty tak přenechal nastupujícímu Bc. Davidu Vodrážkovi.

Na druhém místě se umístila Občanská koalice P-13. Ovšem rozdíl mezi touto a vítěznou stranou byl markantní. Tato strana získala 14,74 % hlasů a získání mandátů bylo pět. Složení zastupitelstva zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 8 - Zastupitelé dle volebních stran (Komunální volby 2002)

Kandidátní listina		Počet	
		abs.	v %
1	Občanská demokratická strana	19	54.29
2	Občanská koalice Prahy 13 - sdružení ED, SZ, NK	5	14.29
7	Česká strana sociálně demokratická	4	11.43
4	Komunistická strana Čech a Moravy	3	8.57
3	Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová	2	5.71
6	Unie svobody - Demokratická unie	2	5.71

Zdroj: www.volby.cz

5.4 Komunální volby 2006

Ve volbách roku 2006 došlo k menší změně, kdy se nekonaly poprvé v listopadu, nýbrž 20. a 21. října. V těchto volbách nedošlo k žádné změně v počtu volených zastupitelů, ani v počtu volebních obvodů. Díky nárůstu počtu obyvatel, který souvisí se značnou výstavbou na území MČ Praha 13, narostl počet voličů na 41 054. Tito voliči celkem ve volbách odevzdali 529 852 platných hlasů. Odevzdaných obálek bylo celkem 16 013 a došlo tak k nárůstu volební účasti oproti předchozímu roku o téměř 9 % na 39,04 %.

Voleb se účastnilo stejně jako v předchozím roce 7 politických stran, do zastupitelstva jich poté prošlo pět. I v těchto volbách ODS opět potvrdila svoje dominantní postavení v místní politice a získala ve volbách 57,78 % odevzdaných hlasů. Celkově tak strana získala 23 z 35 možných mandátů. Výsledky ostatních politických stran byly proto výrazně nižší. Na druhém místě skončila opět ČSSD se ziskem pouhých 12,91 % hlasů. Rozdíl mezi prvním a druhým místem tak byl propastný. Výsledné složení zastupitelstva viz tabulka č. 10.

Tabulka 9 - Zastupitelé dle volebních stran (Komunální volby 2006)

Kandidátní listina		Počet zastupitelů	
číslo	název	abs.	v %
4	Občanská demokratická strana	23	65,71
6	Česká strana sociálně demokratická	5	14,29
7	Strana zelených	3	8,57
3	Občanská koalice Prahy 13 - Občané Prahy 13 bez politické příslušnosti a Česká strana národně socialistická.	2	5,71
5	Komunistická strana Čech a Moravy	2	5,71

Zdroj: www.volby.cz

5.5 Komunální volby 2010

Předposlední volby, které se na Praze 13 konaly, proběhly ve dnech 15. a 16. října 2010. Oproti předchozím volbám nedošlo k žádným změnám v počtu rozdělovaných mandátů, ani v počtu volebních obvodů. Rozdílný byl ovšem počet okrsků, který se oproti roku 2006, kdy bylo 46 okrsků, změnil na počet 50. Celkový počet voličů v tomto volebním období byl 42 523. Tito voliči celkem odevzdali 571 200 hlasů a obálek bylo odevzdáno 17 576. Volební účast tak dosáhla na 41,35 %.

Celkem se o posty v zastupitelstvu ucházelo 299 kandidátů, kteří vzešli z celkového počtu deseti volebních stran. Díky výsledkům z předešlých let, kdy vždy dominovala s jasnou převahou Občanská demokratická strana, tak ji bylo možné považovat za největšího favorita těchto voleb.

Největším konkurentem této strany, která doposud vládla na území Prahy 13, byla tehdy poměrně mladá strana TOP 09. Tato strana se v soutěži o mandáty projevila jako silná díky zajímavě cílenému volebnímu programu a také díky poměrně velké předvolební kampani. Hlavním úkolem její volební kampaně bylo co nejlepší oslovení velkého počtu voličů z Prahy 13.

Třetí politickou stranou, se kterou v těchto volbách bylo nutno počítat jako se silným soupeřem, byla Česká strana sociálně demokratická. Tato strana stejně tak jako její největší soupeři zvolila formu kampaně, kdy docházelo k masivnímu oslovování co největšího počtu voličů s cílem dokázat, proč právě ČSSD by mohla nastolit nové a zajímavé změny. Kromě těchto třech nejsilnějších hráčů se voleb v roce 2010 účastnilo ještě dalších 7

politických uskupení. Těchto sedm hráčů své volební kampaně nepojali v tak velké míře jako tři největší strany, což se ve výsledném zúčtování projevilo jako poměrně značný faktor. Kompletní seznam kandidátů je zobrazen v následující tabulce.

Tabulka 10 - Kandidáti dle volebních stran (Komunální volby 2010)

Kandidátní listina		Počet kandidátů	
číslo	název	abs.	v %
6	Strana zelených a občané Prahy 13	35	11,71
7	TOP 09	35	11,71
8	Česká strana sociálně demokratická	35	11,71
9	Občanská koalice Prahy 13 - Občané Prahy 13 bez politické příslušnosti a NEZÁVISLÍ	35	11,71
10	Občanská demokratická strana	35	11,71
5	Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová	34	11,37
2	Komunistická strana Čech a Moravy	32	10,70
3	Strana Práv Občanů ZEMANOVCI	28	9,36
1	Věci veřejné	24	8,03
4	OBČANÉ.CZ	6	2,01

Zdroj: www.volby.cz

Z údajů ve výše uvedené tabulce je možné vidět, že počet kandidátů byl u většiny politických stran na podobných hodnotách. Konkrétně mělo z celkového seznamu účastníků se politických stran stejný počet kandidátů pět politických stran, konkrétně tedy 35 uchazečů o mandát. Velice podobný počet kandidátů představila politická strana Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová, která vyslala do boje o zisk mandátů 34 svých členů. Poslední stranou, která do voleb vyslala více než 30 kandidátů, byla Komunistická strana Čech a Moravy s počtem 32 svých členů.

Pro zajímavost je možné zmínit značné věkové rozdíly mezi kandidáty, kdy nejmladším byl Pavel Peroutka, který v době kandidatury měl teprve 18 let. Tento mladý politik kandidoval ve volbách za Křesťanskou a demokratickou unii. Naproti tomu nejstarším kandidátem v těchto volbách byla paní Jiřina Červinková, která v době, kdy se volby konaly, měla 82 let. Tato politička kandidovala za Komunistickou stranu Čech a Moravy.

5.5.1 Volební programy pro období 2010

5.5.1.1 Občanská demokratická strana (ODS)

Pro volby v roce 2010, stejně tak jako v předchozích volbách, tato strana zvolila kvalitní volební program, který se zároveň opíral o své tradiční členy, v jejichž čele stál tehdejší starosta David Vodrážka. Mezi stabilní členy této politické strany, kteří dlouhodobě působili na různých postech v městské části, patří Miloš Gregar, Petr Kužel, Zbyněk Pastrňák.

Ve svém volebním programu se zástupci chtěli zaměřit zejména na zlepšení kvality života pro místní obyvatele, čehož chtěli dosáhnout také za pomoci rozšíření služeb místního úřadu a zároveň také prodloužení jeho otevíracích hodin. Dále se chtěli zaměřit také na podporu místních podnikatelů a na zlepšení života mladých rodin, které jsou považovány za budoucnost. Další oblastí, na kterou se ODS zaměřila ve svém volebním programu, byla sociální oblast, zlepšení bezpečnosti na svém území a dále také značné zlepšení situace v oblasti dopravy, kdy zejména parkování představovalo největší problém pro starší sídliště (např. Velká Ohrada). Ve svém volebním programu strana nezapomněla také na životní prostředí, podporu místního školství a podporu kultury.

Co se týká prvního bodu, tedy rozšíření služeb a otevírací doby obecního úřadu, toto se skutečně ODS podařilo zrealizovat. Na radnici tak vznikl ChechPoint, díky čemuž obyvatelé městské části ušetřili mnoho času, který by trávili cestováním po dalších úřadech. Došlo také k rozšíření otevírací doby.

V oblasti podpory mladých rodin ODS dlouhodobě poukazovala na zahájení prodeje bytů z bytových fondů nájemcům. S touto činností ODS začala již v období před volbami 2010 a mezi občany se těšila velkému zájmu. Z tohoto důvodu chtěla ODS pokračovat v nastoleném trendu.

V oboru dopravy si ODS stanovila jasný cíl, a to zejména budování nových parkovacích stání v dlouhodobě problematických částech Prahy 13. V sociální oblasti se poté odkazovala na dostavbu centra pro seniory s názvem Lukáš. Tím dala jasně najevo, že má zájem podporovat nejen mladé rodiny, ale také starší občany. Co se týká kultury, již před volbami došlo ke značné rekonstrukci Kulturního domu Mlejn, který se tak opět po letech, kdy částečně upadala jeho sláva, opět stal kulturním centrem místního dění a jeho nový vzhled dokázal přilákat velké množství nových návštěvníků. Podpora pro nejmladší členy společnost směřovala zejména ke zlepšení ve školství. Velká část základních a

mateřských škol měla získat nové fasády, které by zajistily moderní vzhled budov, zejména pak ale byl program zaměřen na zateplení a zároveň výstavbu moderních plynových kotelen, díky čemuž by došlo ke značné úspoře energií. Další body volebního programu se týkaly oblasti zdravotnictví a bezpečnosti, kdy hlavním bodem pro ODS bylo rozšíření spolupráce s nedalekou Fakultní nemocnicí Motol a zároveň také značné podpory občanů hojně využívaných místních poliklinik. V rámci bezpečnosti chtěla ODS pokračovat v budování kamerového systému, který by mapoval strategická místa. (ODS Praha 13, 2010 [online])

5.5.1.2 Česká strana sociálně demokratická (ČSSD)

ČSSD patřila ve volbách v roce 2010 mezi již stabilní politické strany se silným postavením ve zdejších politickém poli. Svou strategii tak postavila na svých zkušenostech a zároveň na silných hráčích z jádra svých členů. Mezi tyto nejvýraznější postavy je možné zařadit Aleše Marečka, Lucii Inmanovou, Lubomíra Chudobu a Jiřího Neckáře.

Svůj volební program poté Sociální Demokracie zaměřila na stejná témata, jakými se ve svém programu zabývala ODS. Rozdílné však byly způsoby, jak danou problematiku vyřešit. Pro oblast strategického rozvoje bylo pro ČSSD zejména důležité, aby došlo k prosazování respektování principů udržitelného rozvoje tak, aby nedošlo k oslabení možností navazujících generací. V oblasti, která se zabývá výkonem veřejné správy, si kladla za cíl zavést aktivní zapojení občanů městské části do chodu za pomoci anket, různých forem dotazníků, ale také například veřejným sezením s občany, kdy by docházelo k projednání koncepční dokumentace. Pro oblast bytové politiky si kladla strana za cíl hlavně změnu stávajícího systému prodeje obecních bytů jejich nájemcům. Ve zdravotnictví bylo hlavním cílem prosazení navrácení lékařské služby první pomoci, dále zajištění zabezpečení pohotovostní lékařské služby a zároveň také zvýšení dostupnosti lékařské péče za pomoci vzniku nových zdravotnických zařízení. Stejně tak jako konkurent ODS se strana ČSSD v oblasti dopravy ve svém programu zaměřovala na výstavbu nových parkovacích míst v dlouhodobě problematických částech MČ, ale také výstavbu hromadných garážových stání, která měla problematiku pomoci vyřešit. Za zajímavost z volebního programu ČSSD lze považovat, že si za jeden z hlavních cílů stanovila vyřešení problematiky již výše zmíněných parkovacích míst, kterých je rapidní nedostatek. Zároveň ale chtěla rozšířit počet míst pro tělesně postižené občany. Paradoxem všeho je

pak heslo, kterým se strana ve volbách řídila „ulice má být užívána k životu a ne k parkování“. V dalších bodech programu se již strana zaměřovala na sociální problematiku, kdy velká část byla věnována zejména podpoře seniorů. Další tématem bylo školství, ve kterém chtěla strana prosadit vznik jedné nové střední školy a dále také vybudování nové vysoké školy. Oblast kultury byla věnována zejména zpřístupnění sportovních areálů ve školách pro veřejnost a zároveň také k rozšíření volnočasových aktivit pro náctileté. Poslední bod programu ČSSD se zabýval majetkem obce. Strana se chtěla zaměřit zejména na snížení zadluženosti městské části a výnosy z prodaných bytů, by ráda využila pro opravy dalších bytových jednotek. (ČSSD Praha 13, 2010 [online])

5.5.1.3 Tradice, Odpovědnost, Prosperita 09 (TOP 09)

Tato politická strana byla naprostým nováčkem ve volbách, a jak se dle reakcí občanů ukazovalo, jevila se jako velice silný hráč. Na občany také jistě zapůsobilo silné heslo této strany „Žijeme zde společně“. Strana se tak odvolávala na hájení lidských hodnot a zároveň také tradic slušného chování. Ačkoliv se jednalo o nově vzniklou stranu, do voleb ji vedlo několik silných jedinců, kteří měli dopomoci z úspěchu ve volbách. Mezi nejsilnější členy strany se řadil Radek Dleska, Vojtěch Šefrna a Lenka Kotková.

Za zajímavou strategií TOP 09 můžeme považovat to, že potencionálním voličům strana nabídla „dva volební programy.“ Jeden měl zkrácenou formu, která mohla být lépe čitelná pro širší veřejnost, ale pro občany, kteří se o politické dění zajímají mnohem více než jen okrajově, strana nabídla velice podrobný program na své volební období. Nicméně obě formy byly ve většině bodů téměř shodné s konkurencí. Strana obecně svůj program postavila na základních 9 bodech. První bod byl zaměřen na rovné postavení občanů a úřadu. Druhým bodem poté bylo dosažení vyrovnaného rozpočtu MČ, kdy TOP 09 občanům slibovala investice do projektů, které měly mít pro místní dění smysl, zvýšení úspor na veřejných zakázkách a zodpovědné hospodaření s penězi. V oblasti týkající se územního rozvoje a dopravy, strana chtěla docílit snížení počtu velkých developerských projektů, které tak likvidovaly zdejší přírodu a stejně tak jako předchozí konkurence se strana chtěla zejména zabývat problematikou parkovacích míst. Pro oblast školství bylo důležité prosazení vzniků nových školských kapacit a to zejména z toho důvodu, aby žáci z Prahy 13 nemuseli dojíždět do škol v blízkém okolí. Strana slibovala také rozvoj mimoškolních aktivit, které měly sloužit jako určitá forma prevence proti negativním

společenským jevům. V dalších bodech programu byla zmíněna kultura, kde se jako hlavní bod jevila podpora místního klubu Mlejn a rozšíření cyklostezek. Pro životní prostředí poté zlepšení budov a také rekonstrukce panelových domů. Ve zdravotnictví mělo dojít k lepší informovanosti občanů a také zlepšení zdravotní péče. Sociální oblast TOP 09 zaměřila stejně tak jako konkurence zejména na podporu nejstarším občanům, tělesně a zdravotně postiženým. Posledním bodem v daném programu byla bezpečnost na území MČ. Zde mělo dojít k prosazení efektivní přítomnosti strážníků městské police v ulicích, což mělo zapříčinit snížení kriminality. Další důležitou součástí tohoto bodu bylo také zajištění bezpečnosti pro děti na přechodech v okolí základních škol. (TOP 09 Praha 13, 2010 [online])

5.5.2 Volební výsledky

Díky upadajícímu zájmu o komunální politiku mezi občany nedosáhla volební účast v těchto volbách ani 50 %. Celkově ve volbách bylo odevzdáno 17 576 obálek. Volební účast tak těsně překročila hranici 40 %. Z výsledků je tak možné říci, že volební účast na Praze 13 byla menší než ve většině ostatních částí Prahy. Průměrná celopražská volební účast v roce 2010 dosáhla na 44,43 %.

Stejně tak jako ve všech předchozích komunálních volbách na této městské části se nejlepšího výsledku dočkala tradičně ODS. Tato strana tak upevnila své silné postavení v dané městské části. Nicméně zástupci ODS nemohli být plně spokojeni s výsledky, jakých dosáhli. Oproti předchozím letům si výrazně pohoršili. Například v roce 2006 strana získala necelých 58 % ze všech odevzdaných hlasů, zatímco v roce 2010 byl zisk strany „pouhých“ 32,21 %. I když strana dosáhla ne zrovna na svůj standard příznivého výsledku a občané tak dali jasně najevo, že nejsou zcela spokojeni s vládnutím této strany, ODS získala 12 mandátů. Je dost pravděpodobné, že na poklesu oblíbenosti této strany se do značné míry podílely problémy, které se této strany dotýkaly již delší dobu na celorepublikové úrovni. Další stranou, která poměrně zajímavým způsobem ovlivnila tyto volby, byla nová strana TOP 09. Vzhledem k tomu, že se nejednalo o stranu, která se účastnila předchozích voleb konaných v roce 2006, strana dosáhla velice zajímavého výsledku, kdy získala celkem 130 751 hlasů. Tento výsledek poté představoval celkem 22,89 % ze všech hlasů a TOP 09 tak získala 9 mandátů. Třetího nejlepšího výsledku se dočkala ČSSD, která získala 17,26 % odevzdaných hlasů. Tento zajímavý výsledek ČSSD

zajistil zisk šesti mandátů. Jednou z hlavních příčin, díky které strany získaly dost hlasů, byly jistě i jejich ze široka pojaté kampaně. Podrobné výsledky, které dosáhly jednotlivé strany v těchto volbách, jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka 11 - Volební výsledky (2010)

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů
číslo	název	abs.	v %	
<u>1</u>	Věci veřejné	21 563	3,78	24
<u>2</u>	Komunistická str.Čech a Moravy	34 033	5,96	32
<u>3</u>	Strana Práv Občanů ZEMANOVCI	6 549	1,15	28
<u>4</u>	OBČANÉ.CZ	1 096	0,19	6
<u>5</u>	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	16 960	2,97	34
<u>6</u>	Strana zelených a občané P 13	43 395	7,60	35
<u>7</u>	TOP 09	130 751	22,89	35
<u>8</u>	Česká str.sociálně demokrat.	98 575	17,26	35
<u>9</u>	Občanská koalice Prahy 13	34 299	6,00	35
<u>10</u>	Občanská demokratická strana	183 979	32,21	35

Zdroj: www.volby.cz

V následující tabulce jsou údaje o počtu získaných mandátů.

Tabulka 12 - Počet získaných mandátů

Kandidátní listina		Počet zastupitelů	
číslo	název	abs.	v %
10	Občanská demokratická strana	12	34,29
7	TOP 09	9	25,71
8	Česká strana sociálně demokratická	6	17,14
6	Strana zelených a občané Prahy 13	3	8,57
2	Komunistická strana Čech a Moravy	2	5,71
9	Občanská koalice Prahy 13 - Občané Prahy 13 bez politické příslušnosti a NEZÁVISLÍ	2	5,71
1	Věci veřejné	1	2,86

Zdroj: www.volby.cz

5.5.3 Povolební jednání

Díky tomu, že ve volbách žádná z politických stran nezískala nadpoloviční většinu mandátů, bylo jasné, že pro vládnutí bude třeba vytvořit koalici. Z hlediska známých teorií z politologie by se tvorba koalice nemusela jevit jako úplně složitý proces, nicméně jak vyplynulo z rozhovorů s aktéry místní samosprávy, tvorba koalice je naopak velice složitým a zdlouhavým procesem. Každá se stran se samozřejmě snaží získat co nejvíce výhod a zároveň tak oslabit své politické oponenty.

5.5.4 Proces formování koalice

Jednání po volbách roku 2010 byla zajímavá zejména díky tomu, že ODS, která v předchozím období vládla sama, nedosáhla na potřebný počet hlasů k zisku nadpoloviční většiny, se tak jako nejúspěšnější strana voleb uchýlila k jednání s dalšími stranami. Při počtu celkem 35 zastupitelů bylo pro případnou koalici potřebné získat nejméně 18 hlasů, které by jí tak zajistily nadpoloviční většinu v zastupitelstvu. V následujícím přehledu jsou popsány možné formy koalic tak, aby bylo případně dosaženo nadpoloviční většiny hlasů.

Minimální vítězná ideově propojená (ODS + TOP 09)

Jak je na základě teorií patrné, tato koalice by se měla jevit jako nejlepší forma koalice díky podobné ideologii. Z rozhovorů s aktéry ale vyplynulo, že po delších jednáních a podrobném zvážení požadavků jednotlivých stran došlo k poměrně zásadním neshodám. ODS, která byla vítězem voleb, do jednání s TOP 09 vstupovala s poměrně jasnou představou, jak by případná koalice měla vypadat. To stejné na základě rozhovorů můžeme říci i o TOP 09. Hlavním bodem, který vedl k neshodám, byl návrh TOP 09, která ač by se mohlo jevit jako výhodné, nabídla ODS post starosty, ovšem výměnou za to, že sama získá křesla všech místostarostů. S tímto krokem ODS ale nesouhlasila a zamítla také další nové varianty, se kterými zástupci TOP 09 přicházeli. Jednalo se o různé výměny v podobě starosty a místostarostů. Pokud by se tyto dvě strany skutečně domluvily, koalice by tak získala 21 z 35 hlasů.

Minimální vítězná ideově nepropojená (ODS + ČSSD)

V případě spojení těchto dvou stran v koalici by bylo dosaženo minimální možné hranice, která by zajišťovala zisk nadpoloviční většiny v zastupitelstvu, konkrétně tedy 18 hlasů. Ač se jedná o politické strany, které působí na opačných pólech ideologií, u obou stran došlo k několika shodám ve svých volebních programech. Z výpovědí aktérů také vyplynulo, že účastníci koaličního jednání si „sednuli“ nejen po stránce politické, ale také lidské. Z toho je možné říci, že v případě vzniku této koalice by hrály značnou roli osobní sympatie. Toto by zajistila poměrně dobrou výchozí pozici pro koalici, kdy by mezi jejími členy nemuselo docházet ke značným rozporům. Tato koalice se ovšem neuskutečnila díky tomu, že jeden hlas navíc, který zajišťoval potřebnou nadpoloviční většinu, nebyl plně dostačující.

Velká koalice (ODS + ČSSD + Strana zelených a Občané Prahy 13)

Jak bylo jasné, po volbách byl skutečný zájem o vytvoření koalice mezi ODS a ČSSD. Jak bylo ale výše popsáno, těsná nadpoloviční většina stranám nestačila. Z tohoto důvodu se zástupci těchto stran rozhodli získat ještě dalšího spojence. Jednou z možností se tak jevilo oslovení Strany zelených. Stejně tak ale jako v případě v jednáních s TOP 09 došlo i zde k poměrně zásadním neshodám v programových plánech a z tohoto důvodu vyšla jednání naprázdno.

Velká koalice (ODS + ČSSD + Občanská koalice Prahy 13)

Tato forma koalice byla vítězná. V její prospěch hrálo několik zásadních faktorů. Mezi asi ten nejdůležitější je možné zařadit volební program. Nejen, že strany se zaměřovaly na podobnou problematiku, ale zároveň měly i velice podobné představy o tom, jakým způsobem by měla fungovat samospráva na této městské části. V neposlední řadě také mezi aktéry zavládly značné sympatie a díky tomu se tato koalice uskutečnila. Třetí člen této koalice zajišťoval poté celkový počet 20 hlasů v zastupitelstvu.

Široká koalice (ODS + ČSSD + TOP 09)

V případě, že by se spojily tyto tři politické strany, vznikla by koalice ze stran, které mají každá jinou ideologii, ale případná koalice by měla zcela navrch. Celkem by měla 27 z 35 možných křesel zastupitelů. Díky TOP 09, která ale měla rozdílné názory a přehnané představy o případné spolupráci, tato koalice nevznikla.

Všestranická koalice (ODS + ČSSD + TOP 09 + Občanská koalice Prahy 13 + Strana zelených + KSČM + VV)

Díky tomu, že by v případné koalici bylo velké množství stran, kdy každá představuje jinou ideologii, jiné názory atd., k žádným jednáním nedošlo.

Poté, co skončila veškerá jednání o tvorbě koalic mezi stranami, došlo ke konečné dohodě mezi ODS, ČSSD a Občanskou koalicí. Místo starosty získala pro svého zástupce strana ODS a starostou se tak stal Ing. David Vodrážka. Všechny zúčastněné strany s tímto krokem souhlasily. Posty místostarostů poté získali David Zelený a Petr Zeman z ODS, dalším místostarostou byl poté Aleš Mareček za ČSSD. Do rady MČ poté kromě již výše zmíněných byli jmenováni další dva členové z ODS, dva členové z ČSSD a jeden zástupce z Občanské koalice Prahy 13. (Veškeré informace získány z rozhovoru s aktéry místní samosprávy)

5.5.5 Funkční období 2010 – 2014

Vzniklá koalice ODS, ČSSD a Občanské koalice Prahy 13 je možné hodnotit jako poměrně dobře fungující uskupení. Velkou část bodů, které si strany stanovily ve svém programovém prohlášení, se jim alespoň částečně podařilo naplnit.

Za neúspěšnější počín minulého funkčního období je možno považovat velké množství nových parkovacích míst, které byly vybudovány na území sídliště Velká Ohrada. Z pohledu občanů tak došlo k značnému zlepšení dopravní situace v této lokalitě. Radnice použila poměrně zajímavý koncept, kdy došlo k využití svahu podél příjezdové cesty, která je jakýmsi „obchvatem“ Velké Ohrady a došlo tak k rozšíření počtu parkovacích míst. Ve svahu, který se nachází před základní školou Jánského, byl poté vybudován garážový dům.

Úspěchem této koalice bylo také navázání na předchozí funkční období, kdy opět pokračovala revitalizace starších vnitrobloků společně s rekonstrukcí mateřských a základních škol. V prvních letech zastupitelé také pokračovali v činnosti spojené s prodejem obecních bytů do osobního vlastnictví. Mezi občany se jednalo o velice žádané téma. V oblasti bezpečnosti poté došlo k výstavbě mnoha ostrůvku na přechodech pro chodce. Jednou z mála výtek ale může být, že se nepodařilo zvýšit počet městských strážníků v ulicích v takové míře, jakou si koalice představovala.

5.6 Komunální volby 2014

Zatím poslední volby do obecního zastupitelstva se konaly ve dnech 10. a 11. října 2014. Stejně tak jako v roce 2010 bylo voleno 35 členů zastupitelstva, byl jeden volební obvod a počet původních 50 okrsků se zvýšil o jeden. Celkový počet voličů narostl na 43 123 a voleb se poté zúčastnilo na základě odevzdaných obálek 16 015 občanů. Jak je patrné, oproti poslednímu volebnímu období klesl počet odevzdaných obálek o více jak 1 500. Bylo tak odevzdáno celkem 514 620 platných hlasů a volební účast v těchto volbách opět klesla, a to na 37,16 %.

V těchto volbách narostl počet kandidujících stran na celkem 15. O posty v zastupitelstvu se poté ucházelo celkem 466 kandidátů. Kompletní kandidátní listinu zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 13 - Kandidátní listina (Komunální volby 2014)

Kandidátní listina		Počet kandidátů	
číslo	název	abs.	v %
1	Strana svobodných občanů	35	7,51
2	TOP 09	35	7,51
3	Pro Prahu	35	7,51
5	Sdružení Nezávislých Občanů Prahy, SNOP - 13	35	7,51
6	Zelení a Piráti pro 13	35	7,51
7	Třináctka	35	7,51
8	Česká strana sociálně demokratická	35	7,51
9	Občanská koalice Prahy 13 a politické hnutí STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, www.koalice13.cz	35	7,51
10	Komunistická strana Čech a Moravy	35	7,51
11	Koalice KDU-ČSL, LES a občanů Prahy 13	35	7,51
13	Občanská demokratická strana	35	7,51
4	ANO 2011	34	7,30
15	DOMOV	27	5,79
12	Hnutí občanů Prahy	19	4,08
14	Koruna Česká (monarchistická strana Čech, Moravy a Slezska)	1	0,21

Zdroj: www.volby.cz

Jak bylo patrné z výsledků předchozích voleb, od roku 2006 docházelo k postupnému oslabování dominantního postavení ODS. Na území Prahy 13 se stejně tak jako v ostatních koutech republiky začaly prosazovat nově vzniklé politické strany, zejména pak zajímavým účastníkem těchto voleb, byl stejně tak jako ve volbách 2010, úplný nováček v politice, ANO 2011. Toto politické hnutí se celorepublikově opíralo o slávu Andeje Babiše, a snažilo se tak maximálně využít postavení jeho osoby i v lokální politice. Původní nováček roku 2010 TOP 09 se v průběhu funkčního období ukázal jako velice silný soupeř pro koalici a velká část občanů tak s touto stranou sympatizovala.

Pro tyto volby měla převážná část politických stran stejné množství kandidátů, pouze tři politické strany měly méně než 30 kandidátů.

Díky velkému množství nových politických stran a zároveň místním stálicím, volby slibovaly zajímavé dění.

Stejně tak jako v předchozích volbách byly značné rozdíly ve věkové struktuře kandidátů, kdy nejstaršímu kandidátovi Renému Horešovskému bylo v době konání voleb

83 let. Tento kandidát ve volbách reprezentoval KSČM. Na druhém pólu se poté nacházeli tři kandidáti, kterým v době konání voleb bylo čerstvých 18 let.

5.6.1 Volební programy

5.6.1.1 Volební program ČSSD

Volební program strany, která byla součástí koalice v minulém funkčním období, navazoval na její předchozí strategii. Obecně byl program postaven na šesti prioritách, ke kterým strana chtěla ubírat svou pozornost. Zároveň také strana razila pro volby 2014 několik hesel, se kterými se snažila zaujmout své potencionální voliče.

Hesla ČSSD: Město ve společné péči občanů, Radnice pro všechny, O lidech s lidmi, Hlas pro spokojenou komunitu.

6 priorit pro volební období 2014 – 2018:

- 1) **PODPORUJEME** maximální participaci občanů na strategickém i běžném rozhodování formou veřejných slyšení, veřejných projednávání, veřejných anket a místních referend.
- 2) **PODPORUJEME** omezení developerského zahušťování veřejného prostoru a ochranu zeleně.
- 3) **PODPORUJEME** výstavbu dalších bezplatných parkovacích míst.
- 4) **PODPORUJEME** sport pro všechny, rozvoj volnočasových aktivit dětí, adolescentů, dospělých i seniorů, včetně výstavby otevřených hřišť a dalších zařízení.
- 5) **PODPORUJEME** rozvoj sociálních služeb.
- 6) **PODPORUJEME** zvýšení počtu městských strážníků v ulicích. (<http://praha13.cssd.cz/>)

Kompletní volební program:

- 1) Praha 13 – výkonná veřejná správa

V tomto bodě se strana snažila prosazovat aktivní zapojení občanů do dění v MČ, využití prvků přímé demokracie, být aktivní partner pro občanská sdružení a spolky.

2) Praha 13 – bytová politika

V bytové politice se strana chtěla soustředit zejména na změnu dosavadního systému prodeje obecních bytů.

3) Praha 13 – bezpečnost

V oblasti bezpečnosti se strana chtěla zabývat zvýšením počtů pěších policistů (strana razí heslo – „dobrý policista je pěší policista“)

4) Praha 13 – sociální péče

Jeden ze stěžejních bodů volebního programu strany, kterému je třeba věnovat skutečnou péči. Přeci jen sociální oblast se dotýká téměř všech, a je možné tak oslovit velkou řadu občanů MČ. Strana se proto chtěla zasadit o rychlý proces výstavby a následného provozu domu s pečovatelskou službou. Zároveň také zlepšit podporu v oblasti volnočasových aktivit pro seniory. Rozšíření asistenčních služeb a zlepšení hygienických podmínek v rámci veřejného prostranství.

5) Praha 13 – zdravotnictví

Hlavními body pro oblast zdravotnictví bylo navrácení lékařské služby první pomoci (LSPP) na území Prahy 13, dále zabezpečení pohotovostní lékařské služby. Dalším bodem byl poté rozvoj dostupnosti lékařské péče a k tomuto bodu také náležití posílení nízkopodlažních autobusů k nemocnicím.

6) Praha 13 – doprava

Tak jako v předchozí letech se tento bod opíral o problematiku spojenou s nedostatečným počtem parkovacích míst. ČSSD se snažila v programu podporovat výstavbu hromadných garáží a nových hlídaných parkovišť. Zároveň byl bod také zaměřen na větší užití ulic k životu, nikoliv k parkování. S tím souvisejí nové uliční zóny bez silniční dopravy. V oblasti dopravy se také strana soustředila na rozšíření cyklotras.

7) Praha 13 – majetek obce

Nejdůležitější položkou ve volebním programu byla snaha snížení zadluženosti Prahy 13, v návaznosti poté investice prostředků získaných z prodeje bytů.

8) Praha 13 – školství a vzdělání

Nejdůležitějším bodem bylo rozšíření počtu školských zařízení a jeslí. Zároveň také zajistit rozšíření alespoň o jednu střední školu a případně vybudovat dobré podmínky pro školu vysokou. Strana by se také ráda podílela na organizaci školních aktivit.

9) Praha 13 – volný čas, kultura a sport

Poslední bod se týkal „volnočasových“ aktivit pro občany. Strana by ráda zpřístupnila sportovní areály škol pro veřejnost a také rozšířila možnosti užití zimního stadionu.

5.6.1.2 Volební program TOP 09

TOP 09 do voleb vstupovala s hlavním heslem, a to tím, že Praha 13 je dobrým místem pro život a náš program má zajistit, aby bylo ještě lepším. Program byl poté rozdělen na tři hlavní oblasti, o kterých jsou zástupci TOP 09 přesvědčeni, že by měly být středem zájmu každého komunálního politika. Konkrétně tedy lidé a prostředí, v němž žijí a zároveň také dobrá péče o svěřené finance.

Lidé

V otázce bezpečnosti chtěla strana co nejvíce omezit hazard a s ním spojené negativní jevy. Zároveň chtěla posílit městskou policii, zejména v oblasti kolem škol, stanic metra a lokalitách, kde se dlouhodobě vyskytují vandalové. Pasivním prvkem bezpečnosti by poté bylo rozšíření veřejného osvětlení na veřejných místech.

Co se týká funkce radnice, TOP 09 by ráda prosadila více přátelský přístup mezi radnicí a občany a zároveň také rozšíření zapojení občanů do městského dění, vyšší účast občanů na zastupitelstvech a zlepšení webových stránek.

Další částí bodu, který se týká občanů, je poté rozšíření volnočasových aktivit pro mládež, společně se sportovními a kulturními akcemi a také podporou místních sportovních klubů. Důležitou součástí jsou také senioři, kde by mělo dojít k rozšíření volnočasových a sportovních aktivit pro tyto občany a zároveň zajištění užší spolupráce s neziskovými organizacemi. Mělo by také dojít k výstavbě domu pro seniory se službami

hospice. Zajímavostí této strany je, že se i na lokální úrovni ve svém programu zabývá možnou integrací přistěhovalců.

Prostředí

V oblasti životního prostředí by se ráda strana zabývala rozsáhlou výsadbou nové zeleně po celém území Prahy 13 a zároveň také by se strana ráda zabývala zamezením likvidace již stávajících zelených oblastí, které jsou likvidovány v důsledku masové výstavby. Další součástí bodu „Prostředí“ je poté řešení dlouhodobého problému s parkováním v nyní již částečně vyřešené lokalitě Velké Ohrady, ale zároveň ve starších vnitroblocích na celém území Prahy 13. Mělo by také dojít k rozšíření cyklotras, které by například spojovaly centrální park s Prokopským údolím a zároveň s ostatními městskými částmi. Asi nejdůležitějším bodem v oblasti prostředí je poté zajištění rozumné budoucí výstavby na území Prahy 13, zejména je tak cíleno na stávající masovou výstavbu developerských projektů.

Peníze

Poslední oblastí, kterou se volební program zabývá, jsou finance. Strana by ráda zejména snížila zadlužení městské části, zároveň také zajistila transparentní hospodaření s financemi a ráda by také zajistila, aby veřejné zakázky byly skutečně veřejné od prvního až k poslednímu roku.

5.6.1.3 Volební program ANO 2011

Volební program tohoto nově vzniklého hnutí vycházel na území Prahy 13 z celopražského programu. Program byl založen zejména na čtyřech pilířích. Konkrétně tedy ekonomickém, sociálním, péči o prostředí a správě veřejných věcí. Strana zejména poukazovala, že z jejich strany nejde o pouhé sliby, ale skutečně o problémy, které dlouhodobě občany Prahy tíží. Hnutí tak tvrdilo, že na problémy pouze neukazuje, ale že skutečně nabídne občanům řešení.

Konkrétně poté se tedy strana zabývala šesti oblastmi, kam směřovala svou činnost. Z celopražského volebního programu strany by se pak konkrétně v oblasti Prahy 13 v bodu dopravy strana zabývala, tak jako veškerá konkurence, zejména dlouhodobou problematikou nedostačujících parkovacích míst, zejména pak tedy v oblasti starších

vnitrobloků. V oblasti ekonomiky by strana ráda cílila na provozní úspory a efektivní užití financí. V sociální politice pak strana cílí na mladé skupiny obyvatel, kterým by ráda pomohla získat vlastní bydlení, ale zároveň také zlepšení komfortu pro seniory v podobě výstavby domu pro seniory. Důležitým bodem je také rozšíření služeb pro handicapované. V oblasti bezpečnosti se strana zaměřuje zejména na regulaci hazardu a zároveň také na protidrogovou prevenci. Opět stejně jako konkurence chce strana také posílit řady městských policistů a docílit tak navýšení jejich počtu v ulicích města. Oblast zdravotnictví je poté zaměřena na rozšíření stávajících služeb a množství lékařů tak, aby bylo zajištěno maximální pokrytí nemocných občanů příslušnými lékaři.

5.6.1.4 Volební program ODS

Strana ODS stejně tak jako v předchozích volbách stavěla svou strategii nejen na kvalitním volebním programu, ale také na silném postavení některých svých členů v lokální politické scéně. Volební program byl tak částečně postaven jako podpora starosty Davida Vodrážky. Obecně byl program zaměřen na zlepšení životních podmínek pro obyvatele, a to nejen rozšířením celkových služeb, ale také díky podpoře drobných a středních podnikatelů z Prahy 13. Po přečtení volebního programu pro období 2014 bylo jasné, že strana navazovala na volební program z předchozích voleb a také na uplynulé funkční období, kdy chtěla pokračovat v „rozpracovaných projektech“, konkrétně tedy ve snižování dluhu městské části, zejména díky efektivnosti a také hospodárnému užití finančních prostředků. V oblasti majetků, stejně tak jako v předchozím období, strana chtěla pokračovat v podpoře základních a mateřských škol, ale také v pokračování prodeje obecních bytů. Důležitou součástí pro nové volební období bylo zlepšení podmínek pro vznik startovacích bytů. Oblast bezpečnosti byla stále zaměřena na dobudování kamerového systému a také na podporu městské policie. Nově se strana chtěla v oblasti dopravy zaměřit nejen na problematiku parkování, ale více i na zlepšení dopravní komunikace. Jedním z nejdůležitějších bodů strany bylo dořešení výstavby domu pro seniory na území Prahy 13. Tímto bodem se strana již zabývala v předchozím volebním období.

Díky neustále narůstající výstavbě od developerů bylo důležitým bodem strany řešení situace s „ubývající zelení“, proto se strana zaměřila na novou výsadbu a vznik

nových zelených ploch a zároveň také na ochranu stávajícího přírodního prostředí.

5.6.2 Volební výsledky

Ve volbách 2014 se opět ukázalo jako zásadní faktor snižující se volební účast. V předchozích volbách na Praze 13 volební účast těsně překročila hranici 40 %. Ve volbách roku 2014 tato hranice ještě klesla na celkových 37,16 %. Jednalo se tak v podstatě o průměrný výsledek s porovnáním s ostatními městskými částmi. Ve volbách bylo odevzdáno 16 015 obálek s celkovým počtem platných hlasů 514 620.

Z hlediska dlouhodobého vývoje výsledku voleb na území Prahy 13 opět došlo k poměrně zásadním změnám. Ačkoliv se vítězem těchto voleb stala jako již tradičně ODS, došlo k poměrně razantnímu úpadku počtu voličů této strany. V předchozích volbách strana získala téměř 184 tisíc hlasů, což představovalo 32 %. Ve volbách 2014 si strana pohoršila na necelých 103 tisíc hlasů, které představovaly 20 % ze všech odevzdaných hlasů. Tento nejhorší výsledek strany v historii voleb na území Prahy 13 zajistil straně pouhých 9 mandátů. Na druhém místě se naproti tomu opět ukázala síla nově vzniklých velkých stran, kdy druhé místo obsadilo hnutí ANO 2011 Andreje Babiše. Toto hnutí získalo 91 tisíc hlasů, což představovalo velice silného konkurenta pro ODS. Strana tak získala 8 mandátů v zastupitelstvu. Třetí místo ve volbách získal nováček z předchozích voleb TOP 09. Zástupci této strany získali 7 mandátů. V poklesu preferencí stávajících politických stran se potvrdily výsledky ČSSD. Tato strana si stejně jako ODS oproti předchozím volbám pohoršila a získala pouze 43 683 hlasů. Tento výsledek poté zástupcům zajistil pouhé 4 mandáty. Naopak mezi nové strany, které ve volbách podstatně uspěly, je možné zařadit Stranu zelených a pirátů pro 13, která získala 57 585 hlasů, které jim zajistily zisk 5 mandátů. Z pohledu vývoje voleb se tak oproti předchozímu období situace poměrně změnila, došlo k oslabení velkých stálic a rychlému nástupu nových stran. Celkové výsledky voleb jsou zobrazeny v tabulce.

Tabulka 14 - Celkové výsledky voleb 2014

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů	Podíly hlasů
číslo	název	abs.	v %					
<u>1</u>	Strana svobodných občanů	19 198	3,73	35	514 620,00	3,73	0	
<u>2</u>	TOP 09	75 407	14,65	35	514 620,00	14,65	7	X
<u>3</u>	Pro Prahu	8 987	1,75	35	514 620,00	1,74	0	
<u>4</u>	ANO 2011	91 092	17,70	34	499 916,57	18,22	8	X
<u>5</u>	SNOP - 13	24 956	4,85	35	514 620,00	4,84	0	
<u>6</u>	Zelení a Piráti pro 13	57 585	11,19	35	514 620,00	11,18	5	X
<u>7</u>	Třináctka	18 839	3,66	35	514 620,00	3,66	0	
<u>8</u>	Česká str.sociálně demokrat.	43 683	8,49	35	514 620,00	8,48	4	X
<u>9</u>	www.koalice13.cz	21 498	4,18	35	514 620,00	4,17	0	
<u>10</u>	Komunistická str.Čech a Moravy	26 301	5,11	35	514 620,00	5,11	2	X
<u>11</u>	Koalice KDU-ČSL, LES a NK	21 755	4,23	35	514 620,00	4,22	0	
<u>12</u>	Hnutí občanů Prahy	1 119	0,22	19	279 365,14	0,40	0	
<u>13</u>	Občanská demokratická strana	102 980	20,01	35	514 620,00	20,01	9	X
<u>14</u>	Koruna Česká (monarch.strana)	107	0,02	1	14 703,42	0,72	0	
<u>15</u>	DOMOV	1 113	0,22	27	396 992,57	0,28	0	

Zdroj: www.volby.cz

Počet získaných mandátů dle volebních stran zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 15 - Zisk mandátů v zastupitelstvu 2014

Kandidátní listina		Počet zastupitelů	
číslo	název	abs.	v %
13	Občanská demokratická strana	9	25,71
4	ANO 2011	8	22,86
2	TOP 09	7	20,00
6	Zelení a Piráti pro 13	5	14,29
8	Česká strana sociálně demokratická	4	11,43
10	Komunistická strana Čech a Moravy	2	5,71

Zdroj: www.volby.cz

5.6.3 Povolební jednání + koalice 2014

Po skončení voleb nastal díky poměrně vyrovnanému počtu mandátů u třech stran proces povolebních jednání mezi stranami, které tak měly vytvořit koalici pro potřebný nadpoloviční zisk hlasů v zastupitelstvu. Vítězem voleb, jak je známo z výsledků, se stala ODS, která se snažila co nejvíce upevnit i za pomoci případné koalice svou pozici v místní politice. Vyjednávací tým ODS jednal téměř se všemi úspěšnými stranami, ale jak vyplynulo z anonymních rozhovorů s aktéry místní samosprávy, mezi jednotlivými stranami docházelo k poměrně značným názorovým rozdílům. Také lze říci, že proces tvorby koalice byl stejně tak jako v minulém období do značné míry ovlivněn „osobními vazbami“ mezi jednotlivými aktéry.

Jak se ukázalo, jednání mezi ODS a TOP 09 mělo téměř stejnou tendenci jako v době před čtyřmi lety. Straně TOP 09 se podařilo ve volbách potvrdit pozici strany, se kterou je potřeba počítat a z tohoto důvodu si opět nárokovali zástupci dané strany poměrně přehnané nároky na fungování koalice. Zástupci tak chtěli opět pozici starosty a větší množství místostarostů, s čímž ODS opět nesouhlasila.

Jednání tak byla po velice krátké době ukončena se stejným výsledkem jako v minulých volbách. Jako vítězná forma koalice se po veškerých povolebních jednáních ukázalo složení ODS + ČSSD + ANO 2011. Důvody pro sloučení ANO 2011 a ODS byly patrné zejména z toho důvodu, že obě strany měly podobné názory jak na fungování koalice, tak i na směr, jakým by se měla MČ Praha 13 vyvíjet. Zastoupení třetí strany ČSSD v koalici opět pramení ze stejných faktů, které byly popsány již pro povolební jednání v roce 2010. Hlavními faktory byly nejen podobné názory na fungování koalice a městské části, ale také osobní vazby mezi aktéry.

5.6.4 Programové prohlášení

Programové prohlášení, které je vydáno Radou Městské části Praha 13 pro volební období 2014 – 2018 vychází svou strukturou z volebních programů, které byly prezentovány úspěšnými stranami ve volbách a jejichž členové se dostali do Rady MČ Prahy 13. Obecně lze tak říci, že hlavními cíli je zejména udržení prosperity, zlepšení kvality života občanů s přihlédnutím k zachování životního prostředí a zároveň také k rozvoji životního prostředí. Mezi konkrétní body, kterými se programové prohlášení zabývá, patří zejména efektivní správa majetku, který je ve vlastnictví městské části,

s čímž souvisí také snižování zadluženosti MČ. V oblasti bydlení je důležité se zaměřit na mladé občany, pro které je důležité zajistit pomocnou ruku při získávání jejich startovacího bydlení. Neméně důležitou součástí v sociální oblasti je také podpora sociálně slabých, jejich začlenění do společnosti a jejich případná pomoc s hledáním zázemí.

Díky vzrůstajícímu počtu obyvatel je potřeba také zlepšit situaci na poli základních a mateřských škol. V oblasti bezpečnosti je potřeba pokračovat v navyšování počtu strážníků Městské policie společně se zlepšením jejich zázemí. Součástí zlepšení bezpečnosti je také pokračování ve vybudování kamerového systému na území městské části tak, aby bylo docíleno maximální bezpečnosti pro obyvatele. Díky tomu, že dochází k poměrně zásadní výstavbě developerských projektů po celém území Prahy 13, je potřeba nejen díky činnosti úřadu docílit zachování, ale také rozšíření zelených ploch. Mělo by tak docházet zároveň i v aktivní spolupráci s developery. Díky poměrně úspěšným projektům v rámci revitalizace starších sídlišť a vnitrobloků by měl stále pokračovat tento trend. Mezi nejúspěšnější projekty minulého funkčního období se řadila zejména výstavba nových parkovacích míst a parkovacího domu na území Velké Ohrady, díky čemuž se podařilo zlepšit kvalitu života obyvatel z dané části. Z tohoto důvodu je potřebné se zaměřit i na řešení situace s problematickým parkováním ve vnitroblocích. Jedním z nejdůležitějších bodů je realizace výstavby domu pro seniory s komplexními službami pro tyto nejstarší obyvatele Prahy 13.

5.6.5 Plnění programového prohlášení

Tato diplomová práce je psána s odstupem pouze několika měsíců po volbách 2014. Nicméně i za takto krátkou dobu je možno zhodnotit dosavadní plnění programového prohlášení na základě výsledků, kterých bylo dosaženo v průběhu roku 2015 a počátku roku 2016.

Mezi zatím zdařilé body je možno zařadit pokračování zateplování budov, které se nachází ve vlastnictví Prahy 13. Dále došlo také v průběhu roku 2015 k rekonstrukci vzduchotechniky v celkem šesti objektech. V oblasti rekonstrukce majetku za velmi zdařilý projekt je možno řadit rekonstrukci kuchyně a jídelny v Domě sociálních služeb Lukáš. V oblasti životního prostředí úspěšně proběhla nákladná revitalizace celkem čtyř veřejných prostranství, které se nacházejí například na sídlišti Lužiny a Nové Butovice. Vedení městské části se nezaměřovalo jen na zlepšení životního prostředí na sídlištích, ale také

došlo například k revitalizaci Třebonického rybníku. Z menších rekonstrukcí a revitalizací je možné jmenovat kompletní rekonstrukce malých hřišť a dále také podpora v rozvoji volnočasových aktivit od dětí až po seniory. Městská část také podpořila několik sportovních klubů, které se nacházejí v její oblasti. Pro seniory dále proběhla série několika školení, například z oblasti prevence kriminality.

Velice zdařilým projektem bylo také v září roku 2015 spuštění mobilní aplikace, kterou si mohou občané zdarma stáhnout do svých mobilních zařízení. Budou tak neustále v obraze, co se aktuálního dění v městské části týká. Aplikace dále nabízí různé S. O. S. kontakty, program akcí konaných v městské části, různé ankety, online časopis STOP, informace z úřadu, seznam užitečných míst a asi největší výhodou této aplikace je online možnost nahlásit závadu či nepořádek. Díky úspěšnému projektu rekonstrukce obchodního domu na Lužinách, ke kterému došlo již ke konci minulého funkčního období, a mezi občany byl velmi kladně hodnocen, městská část intenzivně pracuje s majiteli dalších obchodních center na případné rekonstrukci. Došlo také k drobnému zlepšení problémů s parkováním v okolí Lužin, kde městská část začala využívat prostory pod zimním stadionem jako hlídané parkoviště. Jeden z projektů, na kterých zástupci MČ intenzivně pracují, je například napojení kanalizace do Třebonic.

5.6.6 Hodnocení koalice a opozice

Z dosavadního průběhu funkčního období 2014 – 2018 je možné koalici na Praze 13 prohlásit jako dobře fungující. Členové koalice spolu dobře spolupracují a nedochází mezi nimi k žádným zásadním konfliktům. Z tohoto důvodu je možno říci, že jediným „problémem“ pro vládnoucí koalici je dobře fungující opozice. Zejména zástupci strany TOP 09 a strany Zelených a Pirátů pro 13 jsou na všech zastupitelstvech velice aktivní, snaží se zabývat téměř každou banalitou a jednoduše řečeno znepríjemňovat koalici její vládnutí. Mezi mnoha aktéry koalice a opozice nepanují nejlepší vztahy a z tohoto důvodu je možné tak při průběhu zastupitelstva zaslechnout i „osobní narážky“, atd.

5.7 Srovnání voleb

Díky dostupným výsledkům se v práci nabízel prostor pro srovnání voleb v MČ Praha 13, jak se od svého počátku vyvíjely. Z výsledků je patrné, že v lokální politice docházelo v průběhu let, jak k dobám „stagnace“, kdy zde vládla jedna politická strana, tak

i poté k značným změnám, ke kterým začalo docházet po roce 2006. Nabízí se zde otázka, z jakého důvodu k těmto změnám mohlo dojít. Jedním z faktorů může být lokální dění, kdy občané nemusí být spokojeni s výsledky a v následujících komunálních volbách podpoří jinou politickou stranu. Na výsledcích voleb z Prahy 13 je tak možné usoudit z přechodu stravu vlády pouze jedné strany (ODS) až po situaci z voleb 2014, kdy volební výsledky ODS klesly několikanásobně, například v porovnání s rokem 2006.

Druhým faktorem, který se do značné míry nejspíše podílí na výsledcích voleb v lokální politice, je ale také celorepublikové dění. Při porovnání výsledků s volbami na Magistrát hlavního města Prahy, ale také s volbami do Poslanecké sněmovny je možné nalézt určitou analogii ve výsledcích. Díky tomu, že na Praze 13 dlouhou dobu vládla ODS a postupem času došlo k úpadku této strany, je dobrým příkladem porovnat volby Prahy 13 s vyššími volbami právě u této strany. V roce 2006 ODS na Praze 13 získala 58 % ze všech odevzdaných hlasů. Podobná situace nastala i ve volbách do Magistrátu, kdy ODS v roce 2006 získala 54,43 % z odevzdaných hlasů. Straně se dařilo také na celorepublikové úrovni, kdy ve stejném roce získala ve volbách do Poslanecké sněmovny 35,38 %. Je tedy patrné, že v tomto roce na území Prahy občané preferovali zejména tuto politickou stranu. V celorepublikovém dění poté došlo k menšímu úpadku, který může být zapříčiněn větším množstvím politických stran, ze kterých lidé mohou vybírat. Velmi zajímavé je pozorovat analogii výsledků ČSSD při porovnání obecních voleb a voleb do Magistrátu hl. m. Prahy, kdy u obou těchto voleb došlo nejdříve k nárůstu těchto hlasů od roku 2006 do roku 2010 a zároveň u obou voleb došlo v roce 2014 k poklesu volebních výsledků této strany. Naopak při porovnání výsledků s Poslaneckou sněmovnou se zde výsledky částečně liší. V roce 2006 ČSSD měla 32,32 %, poté v roce 2010 a 2013 došlo k poklesu na hranici cca 20 %. Je tak možné říci, že ČSSD je spíše preferována v mimopražských oblastech.

Nové strany v politice

Dalším významným faktorem, který do značné míry ovlivňuje politické dění jak na lokální, tak i na celorepublikové úrovni, jsou nové politické strany. V případě, že jsou navíc tyto strany vedeny vlivnými osobnostmi, ke kterým obyvatelé mohou mít nejen respekt, ale zároveň i sympatie, takovéto strany mohou poté zamíchat pořadím ve volbách. Dobrým příkladem takovéto strany mohou být například TOP 09, politické hnutí ANO 2011 nebo Strana zelených. Jak je z výsledků voleb patrné, ve volbách, kdy se jakákoliv

z těchto stran prvně účastnila, vždy dosáhla zajímavých výsledků. V roce 2010 tak například TOP 09 dokonce vyhrála magistrátní volby, kdy získala více jak 30 % hlasů. Dobrého výsledku tato strana dosáhla i na celorepublikové úrovni kdy se umístila na 3. místě se ziskem 16,7 %. Jak je tedy patrné, strana hned v prvních volbách značně konkurovala ODS i ČSSD. Velice podobných výsledků dosáhlo i hnutí ANO 2011 Andreje Babiše, které ve volbách v roce 2013 do Poslanecké sněmovny skončilo druhé za ČSSD se ziskem přibližně 19 % a v magistrátních volbách 2014 dokonce toto hnutí vyhrálo se ziskem 22 %.

Občanská demokratická strana

Z výše uvedeného srovnání se tedy potvrzuje fakt, kdy jsou komunální volby ovlivněny zejména celorepublikovým děním. Obecně je tak možné říci, že lidé tolik nesledují komunální politiku, ale zabývají se spíše celorepublikovou situací. ODS měla do roku 2006 poměrně stabilní postavení na Praze 13 a k úpadku této strany začalo docházet ve chvíli, kdy strana začala mít určité celorepublikové problémy. V období do roku 2010 tak došlo zejména k ovlivnění výsledků voleb problémy spojenými s tehdejšími předsedou vlády Mirkem Topolánkem. Strana si tak celorepublikově i lokálně pohoršila. K dalšímu poklesu poté došlo v dalších celorepublikových i lokálních volbách a tento pokles byl nejspíše do značné míry také ovlivněn problémy na národní úrovni, které byly spojené zejména s osobou Petra Nečase.

6 Závěr

Cílem této diplomové práce bylo charakterizovat samosprávu na území Městské části Praha 13. V první části práce je popsán rozdíl mezi obcí a městskou částí, dále jsou zde také vymezeny orgány působící na úřadě městské části, a to včetně jejich pravomocí a funkcí. Aby vůbec mohlo dojít ke vzniku samosprávy, je potřeba konání voleb do zastupitelstva městské části. Z tohoto důvodu jsou také v teoretické části popsány charakteristické znaky voleb, a to včetně všech aspektů, které s danými volbami souvisejí. V návaznosti k volbám je také popsán proces povolebního jednání společně s formami koalic, které mohou vzniknout, pro případ zajištění nadpoloviční většiny hlasů v zastupitelstvu. Ve vlastní praktické části je poté charakterizována Městská část Praha 13. Ve zkratce je charakterizována její historie, socioekonomické a také demografické údaje, které mohou ovlivňovat místní samosprávu. Dále je také popsán vývoj lokální politiky od prvních konaných voleb v roce 1994. V hlavní části práce je poté popsána charakteristika nejsilnějších politických stran, volebních programů a také samotných voleb, které se konaly na této městské části v roce 2010 a 2014. U obou voleb byl také zhodnocen proces povolebního jednání včetně tvorby koalice.

Na území MČ Praha 13 až do roku 2010 vládla samostatně politická strana ODS. Až právě ve volbách 2010 došlo ke změně, a z tohoto důvodu byly pro samotnou diplomovou práci zkoumány zejména výsledky voleb a volební jednání pro volby od roku 2010. V obou posledních konaných volbách si Občanská demokratická strana razantně pohoršila oproti předchozím rokům, a byla tak nucena vstoupit do jednání s dalšími stranami tak, aby mohla získat nadpoloviční většinu v zastupitelstvu. Díky vzniku koalice tak bylo jasné, že vládnutí na Praze 13 pro tuto stranu bude složitější než v předchozích letech.

Podstatným faktorem, který ovlivnil volby do zastupitelstva je nejen lokální působení vládnoucí strany (koalice), ale také celorepublikové dění na politické scéně. Díky porovnání výsledků s volbami do Zastupitelstva hlavního města Prahy a zároveň také s volbami do Poslanecké sněmovny je možno zjistit, že všechny tyto volby mají podobnou analogii. Větší rozdíl najdeme pouze při porovnání s výsledky do Poslanecké sněmovny, ale tam se projevuje zejména fakt, že voliči mimo Prahu více preferují levicově orientované strany. V roce 2006 tak ODS ve všech konaných volbách zvítězila s poměrně značnou převahou nad druhou ČSSD. Zlomovým bodem poté byly volby do obecního zastupitelstva konané v roce 2010, kdy se projevila celorepubliková krize pro ODS. Toto

se promítlo jak ve volbách do Zastupitelstva hlavního města Prahy, tak i ve volbách do Poslanecké sněmovny, kdy ODS skončila na druhém místě za nově vzniklou stranou TOP 09. Na třetím místě následovala ČSSD.

Velice podobný charakter měly také volby konané v roce 2014, kdy si ODS ve všech formách voleb opět pohoršila a došlo také k výraznému ovlivnění voličů díky vstupu nového hnutí ANO 2011. Toto hnutí ve všech volbách výrazně dominovalo.

Díky tomuto srovnání od komunální až po celorepublikovou scénu je možné říct, že jsou voliči při komunálních volbách v městských částech do značné míry ovlivněni děním na celorepublikové politické scéně a na komunální politiku tak nahlížejí spíše až na druhém místě.

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Počet členů zastupitelstva na základě počtu obyvatel	15
Tabulka 2 - Znak zastupitelské demokracie	Chyba! Záložka není definována.
Tabulka 3 - Třídy a typy koalic	32
Tabulka 4 - Počty obyvatel dle jednotlivých věkových skupin	39
Tabulka 5 - Obyvatelstvo dle ekonomické aktivity	40
Tabulka 6 - Rozložení obyvatelstva podle národnosti	41
Tabulka 7 - Zastupitelé dle volebních stran (Komunální volby 1994)	47
Tabulka 8 - Zastupitelé dle volebních stran (Komunální volby 1998)	48
Tabulka 9 - Zastupitelé dle volebních stran (Komunální volby 2002)	49
Tabulka 10 - Zastupitelé dle volebních stran (Komunální volby 2006)	50
Tabulka 11 - Kandidáti dle volebních stran (Komunální volby 2010)	51
Tabulka 12 - Volební výsledky (2010)	56
Tabulka 13 - Počet získaných mandátů	57
Tabulka 14 - Kandidátní listina (Komunální volby 2014)	61
Tabulka 15 - Celkové výsledky voleb 2014	68
Tabulka 16 - Zisk mandátů v zastupitelstvu 2014	68

Seznam použitých zdrojů

BALÍK, S. Česká komunální politika v obcích s rozšířenou působností. BRNO: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. 387 s. ISBN 978-80-7325-144-4

BALÍK, S. Komunální politika Obce, aktéři a cíle místní politiky. PRAHA: Grada Publishing, a.s., 2009. 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4

BRONCOVÁ, D. Praha 13 Město uprostřed zeleně. PRAHA: MILPO MEDIA s.r.o., 2006. 151 s. ISBN 80-87040-00-7

ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. PRAHA: Alfa Nakladatelství, s.r.o. 2008. 165 s. ISBN 978-80-87197-00-4

ČMEJREK, J. a kol. Demokracie v lokálním politickém prostoru. PRAHA: Grada Publishing, a.s., 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3061-5

GRINC, J. Právo pro politology. PRAHA: Grada Publishing, a.s., 2010. 160 s. ISBN 978-80-247-2921-3

JÜPTNER, Petr. Komunální koalice a politické modely. *Politologická revue*. Praha: Česká společnost pro politické vědy, 2004, č. 2. ISSN 1211-0353.

PAVLÍČEK, V. Ústavní právo a státověda, II díl. PRAHA: Linde Praha a.s., 2008, 797 s. ISBN 978-80-7201-694-5

PROROK, V. Teorie a praxe řešení politických konfliktů. PRAHA: Grada Publishing, a.s., 2011. 160 s. ISBN 978-80-247-3027-1

ŘÍCHOVÁ, B. Přehled moderních politologických teorií. PRAHA: Portál, s.r.o., 2000. 304 s. ISBN 80-7178-461-3

VODIČKA, K., CABADA, L. Politický systém České republiky. PRAHA: Portál, s.r.o., 2007. 374 s. ISBN 978-80-7367-337-6

Anonymní rozhovory s aktéry místní samosprávy (seznam otázek viz kapitola 7 – Přílohy)

Internetové zdroje

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Sčítání lidu, domů a bytů 2011 Dostupné z:

www.scitani.cz

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Volby.cz Dostupné z: www.volby.cz

INSTITUT POLITICKÉHO MARKETINGU. Dostupné z:

<http://politickymarketing.com/slovník/volebni-kampan>

Městská část Praha 13. Policie ČR. Dostupné z: <http://www.praha13.cz/Policie-CR>

Městská část Praha 13. Doprava. Dostupné z: <http://www.praha13.cz/Doprava>

Městská část Praha 13. O městské části. Dostupné z: <http://www.praha13.cz/O-Praze-13>

Městská část Praha 13. Školství. Dostupné z: <http://www.praha13.cz/Skolstvi.html>

Městská část Praha 13. Zdravotnictví. Dostupné z: <http://www.praha13.cz/Zdravotnictvi>

Programové prohlášení Rady Městské části Praha 13 pro volební období 2010 – 2014.

Dostupné z: <http://praha13.cssd.cz/s10003/Programove-prohlaseni-Rady-MC-Praha-13.pdf-10258?download>

STODŮLECKÝ POSEL. Zpravodaj Městské části Praha 13. Dostupné z:

<http://stop.p13.cz/cs/archiv/>

VOLEBNÍ PROGRAM ANO 2011. Dostupné z: <http://www.anobudeliip.cz/cs/praha/onas/aktuality/program-prazskeho-hnuti-ano-24691.shtml>

VOLEBNÍ PROGRAM ČSSD. Dostupné z: www.praha13.cssd.cz

VOLEBNÍ PROGRAM ODS. Dostupné z: www.odspraha13.cz/volebni-programy/

VOLEBNÍ PROGRAM TOP 09. Dostupné z: www.top09.cz/regiony/praha/regionalni-organizace/praha-13/volebni-program/

Zákon o hlavním městě Praze (Zákon č. 131/2000 Sb.) Dostupné z: <
<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-131>>

Zákon o obcích (obecní řízení) (Zákon č. 128/2000 Sb.) Dostupné z: <
<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-obcich-obecnizrizeni-607.html>>

Zákon o volbách do zastupitelstev obcí (Zákon č. 491/2001 Sb.) Dostupné z: <
<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-491>>

7 Přílohy

Otázky pro anonymní rozhovor s aktéry místní samosprávy

1. Jak byla utvářena koalice po volbách v roce 2010 a v roce 2014?
2. Znal jste vy a vaši kolegové ze strany volební programy ostatních politických stran?
3. Z jakého důvodu vznikla v roce 2010 koalice ODS, ČSSD a Občanské koalice Prahy 13?
4. Bylo jednáno i s dalšími stranami? (Z jakého důvodu neúspěšně?)
5. Popište proces formování koalice v roce 2014.
6. Jaké jsou hlavní cíle vaší politické strany na Praze 13?
7. Jaké jsou vize pro příští roky v koalici?
8. Jak byste hodnotil/a prvek nových silných hráčů (ANO 2011, TOP 09)?
9. Jak hodnotíte fungování koalice (2010, 2014)?
10. Čemu přisuzujete úbytek preferencí ODS od roku 2006?